20 gr. | 20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II. | Nr. 201.

Kraków, piątek 30 sierpnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Port Southampton w gruzach.

Sprawozdanie pewnego kapitana holenderskiego.

Medjolan, 29 sierpnia. **Jak donosi „Gazeta del Popolo" z Lizbony, załoga portugalskiego okrętu „Magelhes" opowiadała po swym powrocie, że port Southampton przedstawia się obecnie jako sterta gruzów. Parowiec ten czekał w Southampton dwa tygodnie na ładunek, a po ogłoszeniu przez Niemcy blokady — opuścił port.**

Kapitan okrętu oświadczył, że port był zupełnie pusty i **w ciągu dwóch tygodni przybił tylko jeden okręt,** wiozący ładunek materjałów fabrycznych. **Większość składów portowych została zniszczona bombami względnie ciężko uszkodzona,** a port został niemal całkowicie zamknięty przez zatopiony do połowy angielski okręt-cysternę. Wybrzeża wykazują wielkie rysy.

Wielki dok „Król Jerzy", który został wybudowany przed trzema laty wielkim nakładem kosztów i który może pomieścić tego rodzaju olbrzymy morskie co „Queen Mary", **został unieruchomiony przez bomby niemieckie.** Pozatem krążownik pomocniczy „Książę Walji", znajdujący się w doku, został ciężko trafiony w tylną część pokładu i poważnie uszkodzony. Komunikacja z wnętrzem kraju była często przerywana przez bombardowanie. Po opuszczeniu portu Southampton **kapitan okrętu „Magelhes" naliczył na przestrzeni od Calshot-Castel do latarni morskiej Hurst Castel 23 wraków zatopionych okrętów.**

Południe Anglji zamarło, powiedział kapitan, i żaden cud nie może powstrzymać tej agonji.

10 godzin spędziła ludność południowej Walji w piwnicach.

(=) **Berno,** 29 sierpnia. Jak donosi „Daily Mail" z 26 sierpnia, jedno z miast w południowej Walji przeżyło w niedzielę setny alarm lotniczy od lipca. W ciągu niedzieli tamtejsi mieszkańcy spędzili 8—10 godzin w piwnicach.

„Dover przeżył atak najokropniejszy z dotychczasowych".

(=) **Genewa,** 29 sierpnia. **United Press donosi z Dover, że miasto to przeżyło w poniedziałek atak powietrzny najokropniejszy ze wszystkich dotychczasowych.**

Samoloty niemieckie ukazały się popołudniu nad Dover w trzech formacjach i przeleciały następnie wgłąb kraju. Myśliwskie Messerschnitty zaatakowały zapory balonowe i zestrzeliły 2 balony.

Otwarcie lipskich targów jesiennych.

5.000 interesentów zagranicznych.

(§§) **Lipsk,** 29 sierpnia. **Lipskie Targi jesienne rozpoczęły się w tym roku punktualnie. W sobotę i niedzielę napłynęły do Lipska tłumy publiczności, co nadało targom wygląd przedwojennej imprezy tego rodzaju.**

Ulicami śródmieścia uroczyście udekorowanemi sztandarami, płynęły tłumy zwiedzających do pawilonów wystawowych. W ciągu przedpołudnia w niedzielę natłok zwiedzających, głównie w dziale tekstylnym i odzieżowym oraz w pawilonie głównym przybrał prawie niepokojący charakter. Słyszy się wiele obcych języków, co dowodzi, że oczekiwania na żywy udział zagranicy spełniły się. Liczni interesenci przybyli głównie z południowego wschodu i północy. Z chwila rozpoczęcia targów stwierdzono przybycie 5.000 interesentów zagranicznych.

Publiczność zdradza dużą chęć zakupów na wszystkie rodzaje towarów codziennego użytku. Szczególnem zainteresowaniem cieszyły się artykuły galanteryjne i podarunkowe, towary metalowe, artykuły podróżnicze, zwłaszcza kufry i towary skórzane, otaczane tłumnie przez kupujących. Wobec olbrzymiego ruchu niemożliwem jest bliżej zorjentować się co do rozmiarów obrotu, słychać jednak, że nabywcy zagraniczni rozpoczęli już udzielać zlecenia.

Żywym popytem cieszyły się naczynia gospodarskie i kuchenne. Publiczność krajowa składała się głównie z kupców detalicznych i hurtowych. Ruch w dziale tekstylnym przekroczył rozmiary z ostatnich lat. W obu pawilonach tej branży udzielano nieustannie zlecenia.

Ogromne zainteresowanie towarzyszyło wystawie niemieckich sił zbrojnych na placu Augusta, zawierającej trofea zwycięstwa na Zachodzie. Zagraniczne wystawy zbiorowe mogą również poszczycić się dużą frekwencją. Jednem słowem nie było dziedziny targów, w której nie panowałby ożywiony ruch.

„American Legion" przybył do Nowego Jorku.

Sztokholm, 29 sierpnia. **Amerykański transportowiec wojskowy „American Legion" po jedenastodniowej podróży z Petsamo przybył we środę rano do portu w Nowym Jorku.**

Na pokładzie znajduje się 897 uchodźców z Europy, z których większość stanowią obywatele amerykańscy. Czy podczas przejazdu przez wody angielskie przyjęto na pokład okrętu jakieś inne osobistości — niewiadomo.

Konferencja państw osi, Węgier i Rumunji.

(§) **Salcburg,** 29 sierpnia. Niemiecki minister spraw zagranicznych von Ribbentrop i królewsko-włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano zaprosili do Wiednia królewsko-węgierskiego ministra spraw zagranicznych hr. Csaky i królewsko-rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Manoilescu, celem omówienia aktualnych zagadnień.

Rozmowy ministrów zagranicznych rozpoczną się we czwartek.

Wyjazd hr. Ciano do Salcburga.

(=) **Rzym,** 29 sierpnia. W związku z mającem się odbyć w Wiedniu spotkaniem ministrów spraw zagranicznych Włoch, Niemiec, Rumunji i Węgier, włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano odleciał w środę przedpołudniem z lotniska Littorio. Celem podróży hr. Ciano jest Salcburg.

W towarzystwie ministra spraw zagranicznych Włoch znajdują się: ambasador niemiecki w Rzymie von Mackensen, szereg wyższych urzędników włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz posłowie włoscy w Bukareszcie i Budapeszcie.

Audjencja hr. Ciano u kanclerza Hitlera.

(§§) **Obersalzberg,** 29 sierpnia. Adolf Hitler przyjął we środę w południe w swym zameczku Berghof królewsko-włoskiego ministra spraw zagranicznych hrabiego Ciano w obecności niemieckiego ministra spraw zagranicznych von Ribbentropa.

W nocy na środę Londyn miał dwa alarmy lotnicze.

Genewa, 29 sierpnia. **W nocy z wtorku na środę w Londynie zarządzono dwukrotnie alarm lotniczy.**

Pierwszy z alarmów rozpoczął się niemal o tej samej porze, co alarm z poniedziałku na wtorek, a zatem ok. godz. 22.30. Alarm ten trwał dwie i pół godziny, drugi zaś godzinę.

Londyńczycy zostali znowu zaskoczeni w kinach i teatrach, nie mając możliwości udania się do domów. Podczas pierwszego alarmu można było słyszeć wyraźnie huk wybuchów bomb i ognia artyleryji przeciwlotniczej, a podczas drugiego alarmu widziano płomienie ognia pożarów wywołanych na przedmieściach.

„Daily Mail" pisze, że sir John Anderson został zainterpelowany przez jednego z członków Izby Gmin, z dzielnic bombardowanych, dlaczego nie został wydany sygnał zakończenia alarmu. „Po drugim alarmie w noc niedzielna spadły jeszcze bomby na niektóre okręgi Londynu. Mieszkańcy tej okolicy udali się **po raz trzeci do piwnic, gdzie spędzili całą noc,** czekając na sygnał zakończenia ataku. Tysiące z pośród tych, którzy spędzili noc w piwnicach, musieli wczesnym rankiem udać się znowu do pracy.

Giełda nowojorska reaguje na blokadę Anglji.

(§) **Nowy Jork,** 29 sierpnia. **Skutki niemieckiej blokady dały się już wyraźnie odczuć na amerykańskich giełdach.** Brak wszelkich możliwości przewozowych i zmniejszenie eksportu spowodowały **wyraźna zniżke cen bawełny, kawy i cukru.** Może to grozić w przyszłości bankructwem wielu producentów. Jedynie w branży metalurgicznej giełda nowojorska notuje pewna zwyżkę.

Spotkanie min. państw bałkańskich w Wiedniu.

(=) **Wiedeń,** 29 sierpnia. Z końcem bieżącego tygodnia z racji otwarcia Targów Wiedeńskich spodziewany jest przyjazd wielu ministrów państw południowego wschodu Europy.

Szereg osobistości zagranicznych, które bawią na międzynarodowych Targach w Lipsku, przybędzie również na Targi Wiedeńskie.

Sensacyjne odkrycie na dnie Dunaju.

Znaleziono dokumenty sabotażystów koło Żelaznej Bramy.

(=) **Bukareszt,** 29 sierpnia. **W porcie dunajowym Giurgiu dokonano sensacyjnego odkrycia. Pozostaje ono w związku z próbą Anglików wysadzenia Żelaznej Bramy przy pomocy broni i materjałów wybuchowych, przemyconych do Rumunji.** Angielscy oficerowie, inżynierowie i marynarze, biorący udział w tej akcji zostali wówczas wydaleni z kraju.

Obecnie w Giurgu w miejscu, w którem ustąpiła woda Dunaju **znaleziono skrzynię, zawierającą, oprócz wszelkiego rodzaju materjałów wojennych, także broń i dokumenty osobiste wszystkich Anglików, biorących w swoim czasie udział w całej imprezie.** Obecnie też nie mogą zachodzić żadne wątpliwości co do identyczności sabotażystów angielskich.

Pertraktacje w Turnu-Severin.

Turnu-Severin, 29 sierpnia. **Węgiersko-rumuńskie pertraktacje na temat uregulowania spraw granicznych zostały chwilowo przerwane, ponieważ niema podkładu do ich kontynuowania.**

Dyskutowano bardzo obszernie. Poseł von Georg odczytał wniosek węgierski, na który odpowiedział rumuński minister Vears Pop a wynikiem narad było, że je odroczono, wypowiadając nadzieję, że będą one mogły być podjęte. Tak było na każdem z dotychczasowych posiedzeń, po których przewodniczący odjeżdżali do domu.

Charakterystycznem jest, że na trzeciem posiedzeniu ustalono, iż **językiem, w jakim mają się toczyć narady, ma być język niemiecki.**

Katastrofa powodzi w Chinach.

Straszliwe skutki wielkiego przerwania tamy.

(=) **Szanghaj,** 29 sierpnia. **Powodzie, — spowodowane zerwaniem tamy koło Hwan kohon, na południowym brzegu starego koryta rzeki Żółtej, zaczynają przybierać olbrzymie rozmiary.**

Rzeka Żółta toczy potworne masy błotnistych wód wdół swego biegu. **Ogromne przestrzenie kraju stoją pod wodą i zamulone zostały masami szlamu metrowej wysokości. Tysiące osób znalazło śmierć w szlamie i w nurtach rzeki.**

Ponieważ deszcze trwające nieprzerwanie od tygodni nie ustają, należy się liczyć z dalszym przyborem wód. Setki wsi zostało **zalanych, przyczem wiele z nich zginęło bez śladu, a wszyscy ich mieszkańcy utonęli.**

Fale rzeki po przerwaniu tam rozlały się z taką szybkością na gęsto zamieszkałe tereny, że mieszkańcy nie mieli nawet czasu schronić się na pagórki, dachy lub drzewa. Pędzące fale niosą ze sobą zwłoki ludzkie, trupy zwierząt, sprzęty domowe, drzewa, przewrócone okręty itd.

Do okropności powodzi przyłącza się jeszcze **niebezpieczeństwo epidemji.** Setki osób leży w prowizorycznie skleconych barakach szpitalnych z oznakami żółtej febry, cholery i dżumy.

Nowy prezydent międzynarodowej komisji policji kryminalnej.

(§§) **Berlin,** 29 sierpnia. Szef policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa SS.-Gruppenführer Heydrich objął kierownictwo międzynarodowej komisji dla spraw policji kryminalnej w charakterze jej prezydenta.

Niemieckie okręty wojenne na Oceanie Indyjskim.

Nowy Jork, 29 sierpnia. **Brytyjski okręt-cysterna „British Commander“ pojemności 6.900 ton według doniesienia amerykańskiej stacji radjowej, która przejęła wołania o ratunek, został zaatakowany przez niemiecki okręt wojenny na wodach Oceanu Indyjskiego.**

„British Commander“ podał swoje położenie, a mianowicie 300 mil na południe od przylądka St. Marie i 700 mil morskich na wschód od Natalu. Okręt depeszował dalej, że został ostrzelany, a ponieważ **nagle przerwał podawanie wiadomości,** przeto prasa amerykańska jest przekonana, że angielski okręt został obsadzony przez niemiecki okręt wojenny.

Prasa amerykańska, która zamieszcza tę wiadomość w sensacyjnem ujęciu, przyjmuje, iż **liczne okręty niemieckie operują na bardzo ważnej dla Anglji linji w pobliżu przylądka Dobrej Nadziei.**

Prasa ta przypomina przytem, że **w ub. tygodniu miało miejsce zatopienie angielskiego parowca „Turakina“ na wodach Tasmanji.** Okręt ten również wysyłał wołania o ratunek, które zostały przejęte przez stacje amerykańskie.

Porty, lotniska i fabryki angielskie zasypywane są ciągle bombami.

Berlin, 29 sierpnia. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

W dniu 27 sierpnia działalność niemieckiej floty powietrznej skutkiem niepomyślnej pogody ograniczyła się do zbrojnego wywiadu, w ciągu którego zrzucono bomby na urządzenia portowe w Gosport.

W nocy na 28 sierpnia silniejsze oddziały bojowe zaatakowały urządzenia portowe, zakłady, fabryki lotnicze i zbrojeniowe w Anglji i Szkocji. W Southampton, Aberdeen, Dundee, Leeds, Hull, a przedewszystkiem w fabrykach lotniczych i silników w Derny i Birmingham oraz w państwowych zakładach w Chatham stwierdzono wielkie pożary, które były dowodem skuteczności nalotów bombowych. Minowanie brytyjskich portów przez samoloty było kontynuowane.

Brytyjskie samoloty zrzuciły bomby w nocy na teren Rzeszy, nie wyrządzając poważniejszych szkód. W Kilonji uszkodzono kilka domów mieszkalnych. Dzięki zdyscyplinowanemu zachowaniu się mieszkańców tylko jedna osoba została lekko raniona.

Zestrzelono trzy brytyjskie samoloty, z czego jeden strąciła artylerja marynarki. Jeden samolot niemiecki zaginął. (p).

Straty Anglji na morzu.

(=) **Sztokholm,** 29 sierpnia. Admiralicja brytyjska dopiero obecnie podaje do wiadomości fakt **zaginięcia brytyjskiej łodzi podwodnej „Spearfish“.**

Według agencji Reutera, urzędowy tekst komunikatu brzmi następująco: „Admiralicja zmuszona jest z przykrością donieść, że łódź podwodna JKMości „Spearfish“, której komendantem był I. A. Forbes, zaginęła i musi być jako taka traktowana. Najbliższa rodzina załogi została o tem powiadomiona.

„Spearfish“ jest jedną z ośmiu łodzi podwodnych klasy „Shark“, spuszczonych na wodę w latach 1934—37. Jej wyporność wynosiła 960 ton, zaś wyposażenie składało się z jednego działa 7.6 cm, jednego karabinu maszynowego i 6 wyrzutni torpedowych. Jednostka ta rozwijała szybkość 13.7 węzłów na powierzchni morza. Liczba załogi na stopie pokojowej wynosiła 40 ludzi.

(=) **Amsterdam,** 28 sierpnia. Jak donosi radjo angielskie, brytyjska admiralicja podała do wiadomości, że **brytyjski pomocniczy poszukiwacz min „Resbarko“ zatonął wskutek uszkodzeń, odniesionych w czasie jednego ataku lotniczego.**

(=) **Genewa,** 28 sierpnia. „New Chronicle“ doniósł w sobotę, że za wyjątkiem 12 ludzi udało się uratować załogę **angielskiego parowca „Geraldine Mary“,** pojemności 7.244 ton, storpedowanego n zachodnich wybrzeży Irlandji.

Jak donosi „Daily Telegraph“, w niedzielę wylądowało 47 rozbitków **z angielskiego statku „Havildar“,** który został storpedowany u południowego wybrzeża Irlandji. Statek odbywał swą dziewiczą podróż. Załoga jego składała się z 73 marynarzy.

(=) **Boston,** 29 sierpnia. Według wiadomości, pochodzących od pasażerów jednego z parowców brytyjskich, przybyłych do tutejszego portu, w dniu 16 sierpnia na wodach angielskich **storpedowano z jednego brytyjskiego konwoju nie mniej, jak 4 okręty,** mianowicie dwa greckie, jeden holenderski i jeden szwedzki.

Ponowne bombardowanie Haify.

Rzym, 29 sierpnia. Włoski komunikat wojenny ze środy brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje: **Główne centrum naftowe w Haifie zostało w dniu 27 sierpnia zbombardowane przez włoskie formacje lotnicze. Trafiono dworzec oraz nową rafinerję, przyczem powstały wszędzie wielkie pożary. Wszystkie włoskie samoloty powróciły.**

W Afryce północnej nieprzyjaciel podjął zacięty nalot na Dernę. Trafiono mały parowiec z ładunkiem drzewa. Pozatem wyrządzono bardzo nieznaczną szkodę, doniesiono o dwóch zabitych i pięciu rannych.

W Afryce wschodniej odbyły się nieprzyjacielskie naloty na Harrar, gdzie trafiono szpital wojskowy dla tubylców oraz na Bessie, gdzie trafiono wojskowy punkt opatrunkowy. Łączna liczba strat wynosi 8 zabitych i ok. 20 rannych. Jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony. W Massaua trafiono zakład karny i lekko uszkodzono, dziewięciu więźniów zostało zabitych.

Nieprzyjacielskie samoloty, przelatując nad Szwajcarją, dokonały nalotu na Piemont i Lombardję. Dzięki skutecznej obrony samolotów myśliwskich i artylerji przeciwlotniczej nieprzyjacielskie samoloty ograniczyły się do zrzucenia kilku bomb zapalających na Nichelino w prowincji Turin, gdzie jeden dom wieśniaczy stanął w płomieniach.

Włoski samolot storpedował krążownik angielski.

(=) **Rzym,** 29 sierpnia. Jak donosi specjalny sprawozdawca agencji Stefani z Trypolisu, **włoski samolot torpedowy zaatakował skutecznie na Morzu Śródziemnem pewien krążownik angielski i poważnie go uszkodził torpedą.**

Ponieważ sam samolot był już wielokrotnie trafiony przez artylerję przeciwlotnicza krążownika angielskiego, oraz wyczerpywał mu się zapas benzyny, załoga samolotu wkrótce po skutecznym i świetnie przeprowadzonym ataku musiała powrócić do swej bazy. Z tego powodu lotnicy nie mogli stwierdzić, czy krążownik zatonął.

Według raportu członków załogi samolotu, **torpeda trafiła krążownik angielski na linji zanurzenia tuż koło rufy.** Lotnicy włoscy mogli jeszcze zaobserwować, jak krążownik angielski otoczony olbrzymim słupem ognia i gęstemi chmurami dymu, ciężko położył się na bok.

Otwarty list duchownego angielskiego do lorda Halifaxa.

(=) **Genewa,** 29 sierpnia **„Daily Herald“ publikuje „otwarty list“ reverend Rowlanda Jonesa, wikarjusza w Denton do lorda Halifaxa.**

W liście czytamy:

„Mówi Pan, że obecna walka toczy się między chrześcijaństwem i nazizmem. Może zechce nam Pan wytłumaczyć co Pan rozumie przez chrześcijaństwo? Przecież naturalnie nie może Pan twierdzić, że anglokatolicyzm lub jakiś inny „izm“. Jeżeli tak, to tem lepiej będzie, im prędzej skapitulujemy. Przypuszczam, że przez chrześcijaństwo rozumie Pan pewną specjalną metodę organizowania naszego życia narodowego.

Ale teraz, mój Lordzie, może mi Pan odpowie na następujące pytania: zanim powstał pogański straszak nazizmu, czy Wielka Brytanja była ucieleśnieniem chrześcijańskiej miłości bliźniego? W roku 1927 mieliśmy dwa miljony bezrobotnych. Czy to było chrześcijaństwo? Czy walczymy po to, aby znaleźć się z powrotem w takiej sytuacji? Kiedy byłem w Durham wikarym, setki ludzi w mojej parafji miały tylko jedną ubikację jako mieszkanie. Byli to górnicy przeważnie bez pracy, a poza temi „slums“ widziało się

Czy to jest chrześcijaństwo? Czy o to luksusowe domy dostojników katedralnych.

W pamięci mojej wyrył się obraz małego dziecka, które spało w tem samem łóżku z pewną zmarłą osobą. W izbie, gdzie leżały zwłoki, widziałem człowieka, który z pozostałemi czworgiem dzieci spożywał mizerny posiłek.

Mój Lordzie czy to jest chrześcijaństwo? Czy o to walczymy?

Czy przypomina Pan sobie, że całe ładunki okrętowe hiszpańskich pomarańcz na krótko przed wojną wyrzucano koło Liverpoolu do morza, by tylko utrzymać cenę. A przecież w owych upalnych dniach letnich były w Lancashire dzieci, dla których pomarańcza stanowiła nieosiągalny luksus.

Mój Lordzie, czy to jest chrześcijaństwo?

Albo czy przypomina Pan sobie o sprawozdaniu, ogłoszonem na krótko przed wojną przez Johna Orra, według którego miljony angielskich dzieci są w poważnym stopniu niedożywione?

Hiszpanja w stanie moralnej wojny z Wielką Brytanją.

Ostre akcenty antyangielskie w prasie hiszpańskiej.

Madryt, 29 sierpnia. **Stosunki hiszpańsko-angielskie nie uległy w ostatnich czasach najmniejszej poprawie, raczej pogorszyły się** do tego stopnia, iż madrycki organ „Falangi“ — „Arriba“ w tych dniach pisał **o stanie moralnej wojny między Hiszpanją a Anglją,** twierdząc, iż pewne posunięcia angielskie na ziemi hiszpańskiej mogą być uważane za równoznaczne z atakiem i działaniem wojennem przeciw Hiszpanji.

Londyn uczynił wszystko, aby spowodować tego rodzaju zmianę w obustronnych stosunkach. Wysuwając zarzut, że Hiszpanja, jako dostawca benzyny dla Niemiec, zajęła już stanowisko, **Anglja rozszerzyła blokadę na Hiszpanję.**

Hiszpanja nie dysponuje przytem żadnemi zapasami, a nawet przed kilku miesiącami w celach prohibicyjnych, **podwyższyła cenę benzyny z 1.25 na 5 pesetów,** — wydając następnie dalsze nadzwyczajne zarządzenia, aby na tej drodze móc pokryć najpilniejsze zapotrzebowanie kraju. — Ruch omnibusowy w miastach, które posiadają tramwaje, — został całkowicie wstrzymany. Omnibusy na linjach dalekobieżnych zostały również częściowo wstrzymane, a nawet **wprowadzono system kartkowy na zużycie benzyny do celów przemysłowych i rolniczych.**

Wynika z tego, że zarządzenie angielskie w ujemny sposób oddziaływuje na hiszpańskie problemy narodowe i, jak to zaznaczono w jednym z komentarzy, zagraża odbudowie Hiszpanji do tego stopnia, iż trzeba będzie pomyśleć o represjach, jeśli stanowisko Anglji nie ulegnie zmianie.

Anglja swego stanowiska nie zmieniła i nie zmieni, tem mniej, że Hiszpanja, jak wiadomo, w międzyczasie zawarła układ z Portugalją i w ten sposób uniemożliwiła jakiekolwiek zaburzenia z inicjatywy trzecich mocarstw na półwyspie Pirenejskim, na wypadek, gdyby trzecie mocarstwo zechciało wywołać zbrojny konflikt.

Jasnem jest, że ten sukces zagranicznej polityki hiszpańskiej jest dla Anglji gorzką pigułką.

Wszystko to jednak, jak podkreśla prasa hiszpańska, nie stanowi podstawy, któraby usprawiedliwiała dalsze pogorszenie zaopatrzenia Hiszpanji przez angielskie metody blokadowe. Prasa z tego powodu czyni odpowiedzialną Anglję także i za to, że zarówno stanowisko prasy, jak i ludności **staje się coraz bardziej antyangielskiem.**

Anglja nie może spodziewać się, że Hiszpanja zareaguje przyjaznemi manifestacjami na coraz ujemniej wpływające na jej życie narodowe akty angielskiej nieprzyjaźni.

„Jeśli zagraniczni agenci, względnie związane z nimi elemnty, dokonywać będą zamachów na nasze własne rezerwy, — jak np. gdy podpalili składy towarzystwa naftowego „Campsa“ w Alicante, oraz gdy dokonali innych aktów sabotażu, o których dobrze jest poinformowana policja“, to naturalnie cierpliwość Hiszpanji zostanie wystawiona na poważną próbę.

Komentarz „Arriby“ określa to postępowanie jako działanie wojenne, które nie może zostać bez kary. Z uwagi na te smutne manewry, należy teraz powiedzieć: — **„teraz już koniec“.**

Ta ostra akcja prasy hiszpańskiej jest tembardziej zrozumiała, że Hiszpanja już oburzyła się na to, iż **jej życzenia odnośnie do Gibraltaru natrafiły w Anglji na kamienną glebę.** Niedawne wynurzenia Atlle'a w Izbie gmin na temat oficjalnie postawionego przez gen. Franco żądania zwrotu Gibraltaru, **Hiszpanja odczuła jako zniewagę i zniewagi tej nie zapomni.** Tak samo, jak nie zapomni Gibraltaru, którego żądanie zwrotu jest dla dzisiejszej Hiszpanji **problemem narodowej godności.**

Z uwagi na odrzucenie przez Anglję sprawy Gibraltaru, które ciągle stanowi temat rozważań prasy hiszpańskiej, jak również z uwagi na nieprzyjazne metody wobec Hiszpanji — stanowisko Hiszpanji stało się jasne, tem więcej, że zamach w Alicante odczuto jako „atak na Hiszpanję“.

„Nikt nie może się dziwić — pisze czołowe pismo w Walencji, trafnie odzwierciedlając opinję społeczeństwa, — że dzisiaj każdy w Hiszpanji zdaje sobie sprawę z tego, iż zwycięstwo imperjum brytyjskiego oznaczałoby koniec obecnej tendencji politycznej Hiszpanji“.

Komunikat szwajcarski w sprawie nocnych przelotów angielskich.

(=) **Berno,** 29 sierpnia. Sztab armji szwajcarskiej wydał we wtorek następujący komunikat:

„Szwajcarski obszar powietrzny został ponownie ubiegłej nocy wielokrotnie naruszony. Artylerja przeciwlotnicza wiele razy rozpoczynała działalność. Rodzaj i kierunek przelotów wskazują wyraźnie na celowe naruszenie granicy“.

Sądząc ze wszystkich okoliczności przelotów nie ulega wątpliwości, że chodziło tu tylko o samoloty angielskie.

Ponowny alarm lotniczy w Szwajcarji

Berno, 29 sierpnia. Szwajcarski sztab wojskowy komunikuje: **W nocy z dn. 27 na 28 sierpnia przeleciało kilka obcych samolotów nad południowo-zachodnią częścią Szwajcarji.** Nadleciały one wkrótce po godz. 22.30 między Le Brassus a Genewą i po przelocie nad jeziorem Genewskiem, opuściły Szwajcarję, kierując się na Evian i tereny Mont Blanc. Lot powrotny nastąpił 50 minut po północy. Alarm lotniczy został zarządzony w całej francuskiej Szwajcarji. Z kierunku lotu można wnioskować, że i tym razem chodziło o samoloty angielskie.

Trudności Anglji na Wschodzie.

(=) **Rzym,** 29 sierpnia. „Popolo di Roma“ dowiaduje się z San Sebastian, że głównodowodzący wojsk brytyjskich w Palestynie, generał Neame w związku z żądaniem wysłania dalszych kontyngentów wojsk do Egiptu, oświadczył, że **sytuacja na granicy Transjordanji, Syrji i Iraku jest tego rodzaju, iż wymaga zwiększenia oddziałów wojsk brytyjskich w Palestynie.**

Generał Meame jest następcą generała Giffarda i poprzednio piastował stanowisko zastępcy szefa sztabu generalnego wojsk brytyjskich w Indjach.

Wzrost liczby robotników belgijskich w Niemczech.

(=) **Berlin,** 29 sierpnia. Cyfra robotników belgijskich, którzy ochotniczo zgłosili się do robót w Niemczech stale wzrasta. **W ciągu ubiegłego tygodnia udało się 22.000 robotników belgijskich na roboty do Niemiec.**

Momentem przyciagającym Belgów do pracy w Niemczech są w pierwszym rzędzie listy tych robotników belgijskich, którzy jako pierwsi zgłosili się na propozycję przyjecia pracy w Niemczech. — Wszystkie te listy są pełne pochwał, zwłaszcza jeśli chodzi o dobre urządzenia społeczne, które robotnikom belgijskim nie były dotychczas znane.

Zbliżenie Japonji do Rosji sowieckiej.

(=) **Bangkok,** 29 sierpnia. **Porozumienie sowiecko-japońskie w sprawie spornych kwestyj, dotyczących granicy między Mongolją i Mandżukuo stanowi etap na drodze do dalszego zbliżenia się między Japonją i Rosją sowiecką, a równocześnie jedną z zasadniczych podstaw nowego uporządkowania spraw Dalekiego Wschodu.**

Oczekuje się, że pomiedzy Tokio i Moskwą dojdzie do ścisłej współpracy gospodarczej i że Japonja dzięki temu porozumieniu zapewni sobie niezbędną swobode na tyłach w obliczu nowych zagadnień, wyrastających wskutek upadku potęgi brytyjskiej na Dalekim Wschodzie.

Japonja śledzi z największem naprężeniem, jak Anglja zmuszona wojenną sytuacją w Europie likwiduje swoją pozycję w Azji Wschodniej oraz przygotowuje się na to, że Londyn, podobnie, jak w wypadku wydzierżawienia wysp Bermuda, także na Dalekim Wschodzie „wydzierżawi“ wojskowe i gospodarcze bazy brytjskie Stanom Zjednoczonym.

W oczekiwaniu na taki rozwój wypadków Japonja przez zbliżenie do Rosji, torowane już od dłuższego czasu w drodze dyplomatycznej, stara się stworzyć sobie polityczno-mocarstwową swobodę ruchów na Pacyfiku.

Wrażenia z podróży.

Rumunja — kraj wielkich możliwości.

Bukareszt, 29 sierpnia.

Gdy mówi się o Rumunji, to myśli się **o nafcie i pszenicy**, a omawiając Bukareszt, ma się **wizję wschodniego miasta, pełnego przepychu.**

Gdy ktoś znał Bukareszt przed rokiem 1930 — ten obecnie miasta tego nie pozna. Małomiasteczkowy charakter Bukaresztu **zniknął w zupełności.** Wielkie bulwary i imponujące budowle **przypominają Paryż i Berlin.**

Pośrodku miasta leży pałac królewski, nad którego upiększeniem pracuje się jeszcze dzisiaj. Właśnie dobudowano nowe skrzydła, które podkreślają imponujący charakter pałacu. Dla ludności Bukaresztu, której liczba dochodzi obecnie do 900.000 ludzi, **wybudowano na peryferjach miasta wielkie parki, stadjony sportowe i sztuczne jeziora.** Luksusowe restauracje, otoczone zielenią, wypełnione są w południe i wieczorem tłumem eleganckiej publiczności. Na placu przed pałacem królewskim wznosi się posąd króla Karola I, założyciela obecnej dynastji.

Dzisiejsza Rumunja powstała przez

zjednoczenie księstw Mołdawji i Wołochów,

znajdujących się niegdyś pod panowaniem tureckiem. Bojarowie, rządzący podówczas krajem, **wybrali w kwietniu 1866 r. księcia Karola z domu Hohenzollernów na panującego księcia,** który przyjął imię Karola I.

W wojnie turecko-rosyjskiej r. 1877 Rumunja stanęła po stronie Rosji i **proklamowała w dn. 21 maja 1877 swoją niepodległość,** zrzucając władztwo Turcji, co później zostało potwierdzone przez Turcję w pokoju berlińskim (12 lipca 1878) na skutek zabiegów Rosji wśród mocarstw europejskich. W dowód wdzięczności **Rumunja musiała odstąpić Rosji Besarabję,** wzamian za którą otrzymała północną Dobrudżę, która do tego czasu należała do Bułgarji, znajdującej się pod panowaniem Turcji.

Gmach Teatru Narodowego w Bukareszcie.

Charakterystycznem jest, że ta zmiana przynależności posiadłości nie wywołała w Bułgarji wielkiego wrażenia. Bułgarzy uważali wówczas Dobrudżę za „ubogą w wodę, stepową wyżynę, która nie nadaje się pod uprawę roli".

Gdy później wyszła na jaw faktyczna wartość tej dzielnicy, a przez wzrastający ruch na Czarnem Morzu także i wybrzeże stało się cennem, wówczas Rumunja usiłowała powiększyć swe wybrzeża morskie przez zajęcia także i południowej Dobrudży, **co się też udało w r. 1913,** gdy Bułgarja została pokonana przez Serbję i Grecję.

Po wojnie światowej

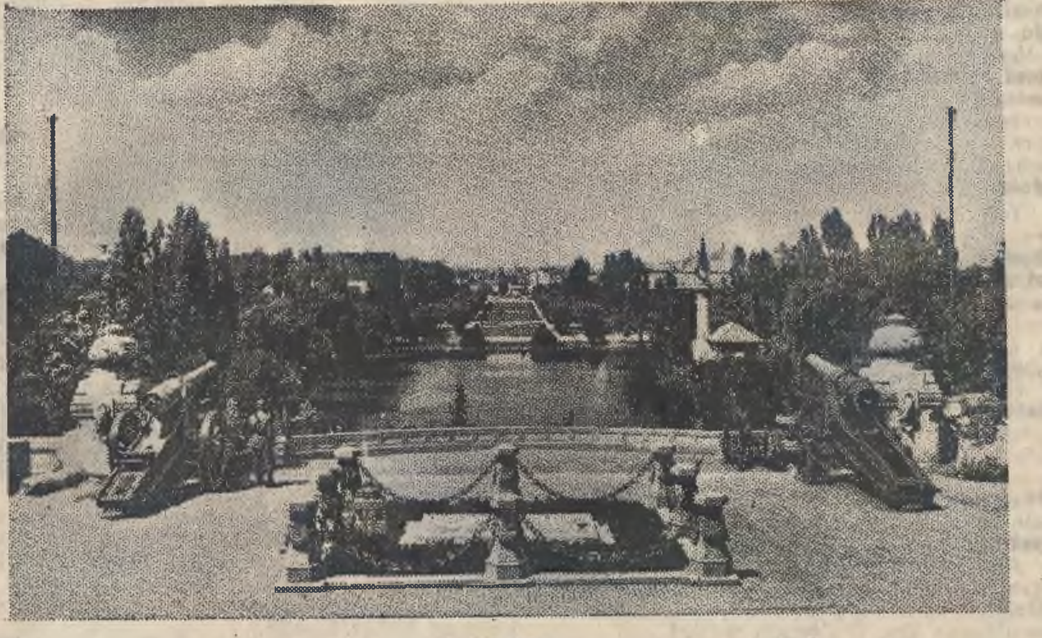
Rumunja, w uznaniu tego, iż przystąpiła do koalicji, rozwiązując swój sojusz z Niemcami i Austro-Węgrami, **stała się jednym z głównych spadkobierców zlikwidowanej monarchji austrjacko-węgierskiej, otrzymując Siedmiogród i Bukowinę.** Na tej drodze Rumunja wzrosła do rozmiarów państwa, obejmującego 300.000 kilometrów kwadratowych i 19 miljonów ludzi, w stosunku do 130.000 kilometrów kwadratowych i 7 miljonów ludzi, posiadanych w r. 1912. Przez ostatnie odstąpienie Besarabji i części Bukowiny na rzecz Rosji **Rumunja znowu straciła około 2 miljony ludności.**

Po utracie żyznej Besarabji Rumunja, w trakcie prowadzonych obecnie konferencyj z Węgrami i Bułgarją, które w imię nowej organizacji Europy, domagają się odstąpienia im pewnych obszarów rumuńskich, nie jest skłonną do zbyt daleko posuniętych ustępstw. Odnosi się jednak wrażenie, że

zdecydowała się ona na pewne koncesje.

Chce się mianowicie odstąpić południową Dobrudżę w tych granicach, w jakich została zajęta w r. 1913, to znaczy po północną linję Silistria-Mangalia, aczkolwiek oznacza to **utratę ważnej twierdzy naddunajskiej Silistrji i słynnej miejscowości Balcic.**

W ostatnich dziesięcioleciach Rumunja osiedliła na tych terenach kilka tysięcy rumuńskich rolników, których obecnie straciłaby. W Bukareszcie stwierdza się jednak z zadowoleniem, że prasa bułgarska pisze na temat pertraktacyj w Krajowej, iż nowe układy służyć będą zacieśnieniu stosunków między Rumunją a Bułgarją.

Park Karola II-go i grób Nieznanego Żołnierza w Bukareszcie.

Trudniejszem jest porozumienie z Węgrami,

ponieważ w Siedmiogrodzie poszczególne narodowości powikłały się ze sobą. Gdy w r. 1919 Siedmiogród stał się posiadłością Rumunji, liczył wówczas ok. 2 i pół miljona Rumunów, 1,250.000 Węgrów i 774.000 Niemców.

Ponieważ Rumunja traktowała swoje mniejszości dość liberalnie i ponieważ Siedmiogród zamieszkuje przeważnie ludność rolnicza, dla której posiadanie ziemi jest najważniejszą sprawą, przeto w stosunkach ludnościowych, poza naturalnym przyrostem, **nie zaszły poważniejsze zmiany.**

Problem siedmiogrodzki, który tutaj nazywa się **transylwańskim,** stanowi główny temat rozmów wszystkich warstw ludności. Skrajne koła nacjonalistyczne opowiadają się **za całkowitem odrzuceniem pretensyj węgierskich**, podczas gdy koła rządowe **chcą odstąpić Węgrom mniej lub więcej szeroki pas ziemi,** z tem, że Węgrom, zamieszkałym na terenach pogranicznych pozostawi się swobodę optowania na rzecz Węgier.

Koła rumuńskie wskazują na to, że w Transylwanji 20—30 procentom mniejszości **można przeciwstawić 70—80 procent Rumunów.** Według innego obliczenia w **Siedmiogrodzie mieszka 1,352.060 Węgrów i 3.270.000 Rumunów.**

Opozycja przeciwko obecnemu rządowi min. Gigurtu, któremu zarzuca się zbytnią słabość, kierowana jest przez Manju i Bratianu a częściowo przez „Żelazną Gwardję". Według oświadczenia min. Gigurtu z dn. 8 sierpnia istnieją tylko

dwie możliwości uregulowania spraw z Węgrami.

Albo Węgrzy i Rumunowie będą współżyli ze sobą przy zrezygnowaniu przez Węgry ze wszelkich pretensyj terytorjalnych, albo też nastąpi całkowite odseparowanie się, połączone z wymianą ludności. Dla równowagi przytacza się ze strony rumuńskiej, że **na Węgrzech, w ich obecnych granicach, mieszka 50 do 80 tysięcy Rumunów,**

Porozumieniem rumuńsko-węgierskiem interesują się także i Niemcy, ponieważ

na spornych terenach mieszkają setki tysięcy Niemców.

Ostatnio niemiecka grupa narodowościowa wystąpiła z inicjatywą ściślejszej konsolidacji dla obrony swych interesów.

Aczkolwiek sprawy religijne w Rumunji nie występują w całej swej surowości na jaw, to jednak **każda wieś rumuńska stanowi zamknięte w sobie społeczeństwo, które trzyma się zwyczajów rodzinnych i gminnych, nie mieszając się z obcymi.** Nawet żydzi, których przyjęcie wymuszono w r. 1919 na Rumunji, nie zdołali przedostać się do rodzin rumuńskich. Nie przeszkodziło im to jednak w dostaniu się do przemysłu i handlu rumuńskiego, w których zajęli kluczowe stanowiska. Dopiero obecnie sprawa ta jest regulowana przez nowe ustawy żydowskie. Uregulowanie sprawy żydowskiej jest o tyle trudniejsze, że obecnie

w Rumunji żyje conajmniej 800.000 żydów.

Zainteresowane koła twierdzą nawet, że **liczba żydów w Rumunji dochodzi do 1,250.000.**

Na każdym kroku przekonuje się każdy o bogactwach Rumunji, kraju „miodem i mlekiem płynącego". Wszystko to jest dopiero w stadjum rozwoju. Fachowcy twierdzą, że zbiory zbóż przy intensywnej i uporządkowanej gospodarce rolnej **można potroić.**

Co się zaś tyczy produkcji nafty, to przy najskromniejszych przewidywaniach nie można powiedzieć, aby dzisiaj uzyskano już najwyższy poziom eksploatacji. Przeciętnie, na podstawie eksploatacji ostatniego roku, **oblicza się roczną produkcję na 6 i ćwierć miljona ton nafty.** Obliczenia zbiorów zbóż wskazują na roczną produkcję **6 miljonów ton kukurydzy, 4 i pół miljona ton pszenicy i żyta i miljon ton jęczmienia.** Zapoczątkowana w ostatnich latach hodowla soji i słoneczników **zniknęła niemal całkowicie po odstąpieniu Bessarabji.**

Bulwar akademicki w Bukareszcie.

Bogactwu naturalnemu kraju odpowiada

handel importowy i eksportowy.

Wywóz dosięgnął w r. 1939 wartość 27 miljardów, przywóz zaś 25 miljardów lei. Głównemi produktami wywozowemi są nafta, drzewo, zboże i zwierzęta.

Skarbowość Rumunji stoi **na dobrych podstawach.** W r. 1936 osiągnięto równowagę budżetową, a od tego czasu wpływy przewyższają wydatki. Budżet na rok 1940/41 obejmuje kwotę 106.5 miljarda leji. Należy wyrazić nadzieję, że obecne uregulowanie spraw politycznych nie przeszkodzi w dalszym rozwoju gospodarczych możliwości tego kraju, ale przeciwnie — przyczyni się do poważnego wzrostu jego zamożności. **(w).**

Przez lupę

Fałszywi optymiści.

Genewa, 29 sierpnia. „Daily Herald" ostrzega w swym artykule wstępnym przed „syrenami". Pod wyrażeniem tem rozumie on fałszywych optymistów, które, niczem syreny Odysseusza, szeptają do uszu Anglikom, że Niemcy walczą z olbrzymiemi trudnościami, podczas gdy własne trudności Anglików są bardzo niewielkie.

„Syreny" te cieszyły się, że angielskie lotnictwo pokonało Niemców, a nawet z tego, że Mussolini popełnił takie głupstwo, jak zajęcie Somali. Jedną z tych „syren" jest madame Tabouis, która stale powtarza, że Hitler i Mussolini nie są zgodni w swych zapatrywaniach, podczas gdy sojusz niemiecko-włoski trwa bez żadnych zgrzytów.

* * *

„Daily Herald" uznał za konieczne oczyścić atmosferę przez krytykę kół przywódców i ich wygodnego powierzania się oszukańczym nadziejom. W ślady tego pisma poszły i inne pisma, które rozpoczęły kampanję przeciwko politycznym przywódcom. Najdalej w tym kierunku poszedł „Daily Mirror" w ataku na ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa. Pismo przedstawia go jako „największą przeszkodę". Chodzi tu mianowicie o magnata ze starej klasy feudalnej, który reprezentuje tę Anglję, która stała już na progu śmierci.

Na atak ten, który jakoś przedostał się przez cenzurę, odpowiada autor listu otwartego, opublikowanego w „News Chronicle" przeciwko ostatniej mowie radjowej Duff Coopera. Twierdzenie ministra informacji, że Anglicy bardzo chętnie zobaczą próbę wylądowania Niemców i że będą rozczarowani jeśli próba ta nie nastąpi, musi wywołać zdumienie każdego. Redakcja „News Chronicle" chce podkreślić, iż Duff Cooper przedstawia Anglików jako wojenny naród, żądny krwi. Wojna jest raczej ujmowana, jako okoliczność godna ubolewania, a 99 procent Anglików serdecznie jej nienawidzi.

Rejestracja obcokrajowców w Stanach Zjednoczonych.

(=) **Nowy Jork,** 29 sierpnia. Wszystkich obcokrajowców zamieszkałych na terenie Stanów Zjednoczonych w liczbie 3.600 tys. osób, które przekroczyły 14 rok życia — **obowiązuje przepis meldowania się i złożenia odcisków palców,** co musi być dokonane najpóźniej do końca grudnia br.

Przepisowi temu nie podlegają przedstawiciele dyplomatyczni państw obcych, akredytowani w St. Zjednoczonych.

Biskupi niemieccy modlą się o zwycięstwo.

(§) **Hannower,** 29 sierpnia. **W Fuldzie, starodawnej siedzibie niemieckich książąt Kościoła, zakończył się wielki zjazd niemieckich biskupów.**

Obrady zjazdu poświęcone były wszechstronnej dyskusji nad kwestjami kościelno-prawnemi i duszpasterskiemi. Wszyscy biskupi, biorący udział w zjeździe, wyrazili jednogłośnie opinję, że naród niemiecki z czystem sumieniem chwycił za broń i że zwycięska obrona Niemiec przed napadem państw żydowskich i demokratycznych zobowiązuje Kościół do wdzięczności, ponieważ tylko w ten sposób było możliwem utrzymanie dziedzictwa wiary wśród większości narodu niemieckiego i sprawowanie dalszej opieki duszpasterskiej nad wiernymi.

Jak komunikują dalej z kół kościelnych, biskupi postanowili w związku z bliskiem ostatecznem zwycięstwem wojsk niemieckich wydać list pasterski, wyrażający w uroczystej formie oświadczenie się niemieckich katolików i ich kościelnych przewodników za solidarnością z narodem niemieckim i Adolfem Hitlerem.

Obecnie nastąpiła ewakuacja północnej Kenji.

(!) **Berno Szwajcarskie,** 29 sierpnia. Jak bardzo wojska brytyjskie w Afryce wschodniej czują się zagrożone, wynika z doniesienia angielskiej służby informacyjnej „Exchange“, które brzmi dosłownie następująco: „W oczekiwaniu na ofensywę włoską w Kenji brytyjskie władze wojskowe poczyniły nadzwyczajne daleko idące przygotowania. Jedno z ostatnich zarządzeń nakazuje ewakuację całych północnych prowincyj Kenji. Zarządzenie to dotyka około 50.000 Somalisów, którzy z całemi swojemi stadami bydła, wynoszącemi tysiące sztuk bydła rogatego i owiec, oraz dziesiątki tysięcy wielbłądów wyruszyli na południe“.

To specjalne podkreślenie, że ewakuacja północnej strefy ma stworzyć tam dogodny teren operacyjny, rzuca światło na wątpliwości władz brytyjskich co do lojalności tych szczepów somalisów, ponieważ 50.000 ludzi nawet z olbrzymim dobytkiem bydła nie może poważnie przeszkodzić operacjom na olbrzymich przestrzeniach północnej Kenji.

Holenderscy uchodźcy powracają do domów.

(=) **Amsterdam,** 29 sierpnia. Ostatnio powróciło do Holandji 160 uchodźców, którzy ostatnio przebywali na nieokupowanym terenie Francji.

Jak donoszą dzienniki holenderskie, — wymienieni uchodźcy wyrazili radość z powodu możności powrotu w strony rodzinne.

Angielskie okręty wojenne opuściły Gibraltar.

(=) **Madryt,** 29 sierpnia. Z Algeciras donoszą drogą na Madryt, że w nocy na poniedziałek angielskie okręty wojenne opuściły port w Gibraltarze w niewiadomym kierunku.

Delegacja włoska udaje się do Syrji.

(=) **Istambul,** 29 sierpnia. Do Istambułu przybyła w niedzielę delegacja włoska, składająca się z 12 osób. W poniedziałek delegacja udała się w dalszą podróż do Syrji. W kołach dyplomatycznych przypisują tej podróży wielkie znaczenie, zwłaszcza, że sześciu członków delegacji jest wysokimi oficerami.

Przed rekonstrukcją rządu rumuńskiego.

(=) **Bukareszt,** 29 sierpnia. W Bukareszcie obradowała rumuńska Rada koronna pod przewodnictwem króla Karola.

Na posiedzenie Rady, które przeciągnęło się na kilka godzin, powołano członków rządu. Z kół poinformowanych dowiadujemy się, że posiedzenie koronne obradowało nad rekonstrukcją gabinetu.

Usuwanie żydów z rumuńskiej adwokatury.

Bukareszt, 28 sierpnia. **Na podstawie rumuńskich ustaw żydowskich 600 adwokatów-żydów straciło automatycznie prawa wykonywania praktyki.**

Dalszych 800 żydowskich adwokatów złożyło podania o uznanie ich praw na zasadzie postanowienia, że dawni żołnierze frontowi i ich potomkowie mogą otrzymać pozwolenie na wykonywanie praktyki. Złożone podania będą obecnie badane przez bukareszteńską Izbę adwokacką.

Początki rekonstrukcji gabinetu w Jugosławji.

Belgrad, 29 sierpnia. **Rekonstrukcja gabinetu, o której mówi się już od kilku tygodni, została obecnie zapoczątkowana przez zmianę na stanowisku ministra robót publicznych.**

Na miejsce dotychczasowego ministra dr. Miho Kreka został mianowany dotychczasowy radca stanu i nauczyciel gimnazjalny w stanie spoczynku, Danilo Vulovic. Jest on jednym z założycieli i czołowych osobistości „nacjonalistycznej akcji jugosłowiańskiej“.

Narady Stanów Zjednoczonych z Japonją.

Waszyngton, 29 sierpnia. **Stany Zjednoczone zwracają uwagę na prawa amerykańskie na Dalekim Wschodzie.**

Pod tem hasłem „New York Times“ opublikował we środe liczne doniesienia na temat pertraktacyj, prowadzonych między Stanami Zjednoczonemi a Japonją.

Amerykański ambasador Józef J. Grew pertraktował stale z ministrem spraw zagranicznych Japonji Matsuoką, podczas gdy równocześnie admirał Thomas H. Hart z upoważnienia departamentu stanu USA zabiegał w Szanghaju, aby rozwiązać problem konfliktu na temat wykonywania kontroli w miedzynarodowej koncesji.

W swym komentarzu do pertraktacyj amerykańsko-japońskich „New York Times“ wskazuje na to, że pertraktacje w Tokio zostały podjęte nietylko z powodu nieporozumień w Szanghaju, ale także z tego powodu, że rząd totalistyczny objął władzę w Japonji i z tego powodu było godnem zalecenia przedstawienie nowemu rządowi japońskiemu amerykański punkt widzenia.

Jak uchronić się przed czerwonką

Kraków, 29 sierpnia.

Miesiąc sierpień i wrzesień to okres, który rok rocznie najbardziej sprzyja rozszerzaniu się czerwonki.

Zakażenie chorobą tą odbywa się w ten sposób, że części stolca osoby chorej na czerwonkę dostają się do ust osoby zdrowej. **Przyczyniają się głównie do tego muchy,** zwłaszcza jeżeli mają sposobność siadania na odchodach osób chorych na czerwonkę, a następnie na środkach żywności.

Dlatego **należy jak najstaranniej ochraniać przed muchami potrawy przeznaczone do spożycia.** Niezależnie od zwalczania plagi much **najdalej posunięta czystość jest również skuteczną ochroną przez czerwonką.** Przedewszystkiem zatem należy przy sporządzaniu potraw, szczególnie przy takich, które spożywa się bez gotowanie np. smarowanie chleba masłem itp. **dokładnie przestrzegać czystości rąk.**

Jeżeli chodzi o owoce, to w pierwszym rzędzie można je spożywać **tylko po dokładnem obmyciu, przyczem należy wystrzegać się owoców niedojrzałych,** które wprawdzie nie sprowadzają czerwonki, ale mogą przez spowodowanie kataru żołądka i kiszek ułatwić osadzanie się zarazków czerwonki.

Choroba objawia się **gwałtownemi boleściami i rozwolnieniem,** które wkrótce przybiera **wygląd śluzowaty.** Przeważnie obok śluzu jest **również i krew.** Bardzo często rozpoczyna się choroba **od wymiotów i nudności.** Gorączka często zachodzi, ale są wypadki, że **nie występuje ona zupełnie.**

Aby opanować tę niebezpieczną chorobę, kierownik Wydziału Zdrowia i Higjeny w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, szef sanitarny Dr. Walbaum wydał

pouczenie dla zwalczania czerwonki,

w którem znajduje się 10 następujących reguł zachowania się, aby przeciwdziałać rozszerzaniu się czerwonki:

1) Niech czystość będzie dla ciebie i twoich dzieci najwyższą zasadą! **Myj ręce** przed jedzeniem i po oddaniu potrzeby naturalnej, bo w przeciwnym razie możesz przenieść bakcyle czerwonki na klamki, poręcze na schodach, środki żywności itp.

2) Muchy przenoszą bakcyle choroby z odchodów osób chorych na czerwonkę na środki żywności. Dlatego **zwalczaj energicznie muchy i chroń przed niemi wszelkie produkty,** przeznaczone do spożycia przez ludzi.

3) **Obmyj wszystkie potrawy,** które przychodza na stół bez obrania zewnętrznej powłoki i w stanie surowym, poprzednio kilkakrotnie w zimnej wodzie i zanurz je jeszcze na krótko do gorącej wody. Nie tracisz wówczas cennego dla zdrowia roślinnego surowego pożywienia.

4) **Unikaj niedojrzałych owoców i zepsutych środków żywności,** ponieważ jedne i drugie ułatwiają powstanie choroby.

5) **Wezwij natychmiast lekarza,** jeżeli zachorujesz w lecie lub w jesieni na rozwolnienie i stosuj się sumiennie do poleceń lekarza.

6) **Spożywaj jedynie gotowane potrawy,** jeżeli w twojem otoczeniu stwierdziło się czerwonkę, używaj wówczas tylko gotowanej wody i unikaj spożycia surowego mleka, lodów itp.

7) Kupuj tylko w takich sklepach, którym niczego nie można zarzucić pod względem higjenicznym i uczęszczaj tylko do takich restauracyj, które dają gwarancję bezwzględnej czystości.

8) Szukaj ustępów uszczelnionych i czysto utrzymanych. Jeżeli wypróżnisz się na wolnej przestrzeni, przykryj stolec starannie ziemią.

9) Unikaj wszystkiego, co może spowodować katar kiszek.

10) Jeżeli zachorujesz na czerwonkę, **każ natychmiast skierować się do szpitala,** gdzie otrzymasz umiejętną opiekę i leczenie. To będzie najlepsze dla ciebie i uchronisz przez to twoje otoczenie od zarażenia się chorobą.

Izba Emerytalna w Warszawie wypłaca emerytom renty na terenie całego Generalnego Gubernatorstwa

(=) **Kraków,** 29 sierpnia. **Władze Generalnego Gubernatorstwa starały się stale przy użyciu wszystkich sił odbudować gospodarkę kraju** i w dziele odbudowy kraju mogą poszczycić się poważnemi sukcesami.

Zamierzenia władz idą w kierunku **polepszenia bytu polskich obywateli b. państwa polskiego.** W ramach tego programu **przyrzekła Izba Emerytalna w Warszawie emerytom dawnych państwowych monopoli i dyrekcji leśnictwa wypłatę emerytur i przystąpiła już do ich wypłacania.**

Podstawę do wypłaty emerytur stanowi rozporządzenie z dnia 9 grudnia 1939 r. o tymczasowem uregulowaniu wypłat zaliczkowych emerytom byłego państwa polskiego oraz emerytom samorządowym. Emeryci, którzy w dniu 31 sierpnia 1939 byli prawnie upoważnieni do podejmowania emerytury, otrzymają bez specjalnego postępowania prawnego zasiłek na podstawie dawniejszej emerytury, która wypłaca się z pewnemi potrąceniami. Upoważnione do pobierania emerytury są osoby, zamieszkałe na terenach Generalnego Gubernatorstwa lub w przyłączonych do Niemiec obszarach wschodnich.

Urzędnicy, którzy nie zostali na nowo przyjęci do pracy, otrzymują wsparcia od władz dobroczynności publicznej. Emerytury dla osób, pełniących obecnie służbę, a mających wkrótce przejść na emeryturę, zostaną w najbliższym czasie ustalone przez nowe rozporządzenie.

Izba Emerytalna będzie także wypłacała emerytury i wsparcia dla wdów i sierót po urzędnikach. Wsparcia emerytalne dla wdów wynoszą 50 procent podstawowej emerytury. Wdowy po emerytach otrzymują przez 3 miesiące po śmierci męża **pełną emeryturę.** Ponadto **otrzymują wsparcia żony emerytów, przebywających obecnie w niewoli, o ile byli rezerwistami.**

Również wypłacać się będzie na osobny wniosek **pensje honorowe, wyznaczone swego czasu przez b. prezydenta państwa artystom i osobom, zasłużonym na polu nauki, sztuki itp., względnie wdowom po zasłużonych.** Wypłaty takie uskuteczniać będzie wydział skarbowy przy Rządzie Generalnego Gubernatorstwa w Krakowie.

Jeżeli emeryt zostanie na nowo przyjęty do służby **wstrzymuje się automatycznie wypłacanie emerytury.** Jednakże nie dotyczy to pobocznych dochodów z prywatnego gospodarstwa emeryta. Wsparcia wypłaca Skarb Generalnego Gubernatora.

Praca Izby Emerytalnej była tak uciążliwa z uwagi na to, że dawniejsza Izba Skarbowa w Warszawie obejmowała tylko część obecnego Generalnego Gubernatorstwa. Akta okręgu krakowskiego n. p. znajdują się we Lwowie, dokąd Kraków przynależał skarbowo i nie są dostępne władzom niemieckim. Izba Emerytalna musiała zatem zbadać 12.000 wniosków emerytów z okręgu krakowskiego na podstawie dokumentów względnie legalizowanych odpisów. W przeszło 1.000 wypadkach nie przedłożono dokumentów i tutaj trzeba było na podstawie zeznań świadków udowodnić prawa emerytalne.

Emeryci z okręgu krakowskiego w liczbie 12.000 osób otrzymywali od kwietnia br. zaliczki za pośrednictwem inspektorów skarbowych, względnie zarządów miejskich. Po dokonaniu rozliczenia otrzymują oni pozstałą resztę należnej emerytury.

Prawa emerytalne osób zamieszkałych w przyłączonych do Niemiec obszarach musiały być także w sposób wyżej opisany zbadane. Odnośne akta zostały bowiem z Poznania wywiezione na wschód.

Po szczegółowem zbadaniu całokształtu tych spraw, emerytury wypłaca obecnie dla całego Generalnego Gubernatorstwa Izba Emerytalna w Warszawie.

Praktyczni gospodarze.

(Jo) **Kraków,** w sierpniu.

W obecnych czasach musimy się nauczyć myśleć praktycznie i w tym duchu prowadzić nasze gospodarstwa. Ponieważ jednem z najważniejszych zagadnień jest kwestja wyżywienia a następnie ubrania, więc wszystkie wysiłki idą w tym kierunku tembardziej w związku ze zbliżającą się zimą i — jak widzimy — bardzo wczesną i chłodną jesienią.

Jednym ze źródeł, jakie mogą zaspokoić w dużym stopniu kwestję wyżywienia jest

hodowla królików,

która posiada **cztery zasadnicze zalety:**

1) W pierwszym rzędzie daje **znakomite mięso,** jeden z najpotrzebniejszych produktów spożywczych w obecnych czasach, zastępujący w zupełności inne gatunki mięsa i **nadający się do wszelkiego rodzaju sposobów przyrządzania.** Z dobrze utuczonego królika można otrzymać do czterech kilogramów użytkowego mięsa.

2) Następnie hodowla królików jest **niezmiernie opłacalna ze względu na skórkę.** Zależnie od rasy, posiadają skórki królicze mniejszą lub większą wartość, dochodzącą w obecnych warunkach wojennych do dosyć wysokiej sumy. Szczególnie skórki królików „srebrzystych“, „gronostai“, „szynszyli“ **doskonale się nadają do wyrobu kołnierzy i futerek.** Skórki specjalnie spreparowane doskonale imitują lisy srebrzyste, sobole, gronostaje, wydry i inne. Niezależnie od tego każda skórka królicza **może być użyta do wyrobów skórzanych** (rękawiczki, galanterja skórzana i t. p.).

3) Następnie bardzo ważnym produktem w związku z hodowlą królików jest wełna. **Wełnę króliczą eksploatuje się tylko ze specjalnego gatunku królików zwanych „angorami“.** Szeroko znana włóczka angorska pochodzi właśnie z futerka królików angorskich. Hodowla tej rasy powinna znaleźć u nas jak najszersze zastosowanie ze względu na tak słabą eksploatację wełny owczej, a bardzo silne zapotrzebowanie na tego rodzaju surowiec włókienniczy. Należy przy tem zaznaczyć, że **wełna angorska jest dużo lepsza od wełny owczej** jeśli chodzi o wyrób swetrów, czapek, szalików itd.

Te wszystkie korzyści, jakie możemy otrzymać z hodowli królików nasuwaja jeszcze jedno może zasadnicze pytanie, mianowicie: jaka jest zdolność eksploatacyjna królików, jakich wkładów i pracy wymaga hodowla. Otóż

zdolność eksploatacyjna królików jest zależna od rasy,

przyczem należy zaznaczyć, że płodność królików jest bardzo wydajna. Naprzykład od jednej samicy, przy minimalnej troskliwości można mieć w ciągu jednego roku do 30-sztuk młodych. Jeśli chodzi o króliki angorskie, oprócz przyrostu naturalnego, można otrzymać od jednej sztuki **do 25-ciu dkg. wełny rocznie.**

Chłopiec z królikami.

Hodowanie królików wymaga bardzo mało pracy, przy minimalnych kosztach. Należy dbać o to, aby króliki miały pomieszczenie suche i czyste. Wytrzymują one mrozy dochodzące do 20 st. C., o ile pomieszczenie jest zaciszne i osłonięte od wiatru. Przy gospodarstwach domowych tak na wsi, jak w mieście znajduje się bardzo dużo odpadków różnych jarzyn, które można spożytkować hodując króliki, przez co zmniejsza się koszty hodowli.

Niestety nasze gospodarstwa wiejskie nie zdały sobie jeszcze dostatecznie sprawy z dużych korzyści, jakie można otrzymać z hodowli królików. Hodowla tych miłych i pożytecznych zwierząt odbywa się w stajniach obok świń i krów w niechlujstwie i brudzie. W takich warunkach króliki parszywieją, zapadają na ciężką chorobę nosacizny, stwarzając niebezpieczeństwo tak dla zwierząt, obok których się chowają, jak też dla rozrodczości potomstwa.

W Krakowie pp. Gawlikowscy założyli zarodową hodowlę królików, która może służyć, jako racjonalna, niemal pokazowa hodowla królików specjalnie angorskich. W czystych klatkach, starannie utrzymywanych mieszczą się prześliczne angorki, które napewno przyniosą pewny dochód swoim właścicielom.

KRONIKA

Sprzedaż cukru rejonowego.

Kraków, 29 sierpnia. **Od dnia 31 sierpnia do 7 września br. sklepy rejonowe wydawać będą cukier w racjach po 1 kg na osobę dla ludności aryjskiej, a po 0.30 kg na osobę dla ludności żydowskiej za odcięciem kuponu za miesiąc sierpień karty cukrowej.**

W powyższym czasie mają zgłosić się o przydział cukru również Zakłady zbiorowego pożycia we firmie „Społem“ ul. św. Jana 13. **Cukier nie pobrany w oznaczonym wyżej terminie przepada.**

Dalsza sprzedaż jaj.

Kraków, 29 sierpnia. **W obecnym tygodniu rejonowe sklepy sprzedaży cukru wydawać będą jaja po 2 sztuki na osobę, za odłączeniem kuponu ogólnej karty koloru kremowego Nr. 9. w cenie po 13 gr za sztukę I. sorty i 11 gr za sztukę II. sorty.**

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dn. 28 sierpnia w Krakowie minus 226, w Zawichoście plus 180.

(JO) **ADRESY APTEK,** dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie: Krowoderska 74, tel. 149-56; Rynek Główny 22, tel. 137-04; św. Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza W. 78, tel. 154-55; Szczepańska 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Mogilska 16, tel. 175-90; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

(Jo) **TRAGICZNY KONIEC ZABAWY.** Przy ulicy Ciemnej 15 w czasie zabawy kilkorga dzieci został uderzony szkłem w oko Amis Salomon tak, że oko mu wypłynęło. Przybyły lekarz Pogotowia Rat. udzielił dziecku pierwszej pomocy, poczem polecił je przewieźć na klinikę okulistyczną. Takie są skutki zabawy dzieci, pozostawionych bez dozoru i opieki starszych.

Wykonanie dwóch wyroków śmierci za nieprawne posiadanie broni.

(=) **Kraków, 29 sierpnia. Skazani ostatnio przez sąd specjalny w Krakowie na śmierć Andrzej Raźny i Jan Sroka, obaj z Kujaw, powiat Kraków, zostali straceni.**

W jednej z małych miejscowości, z grupy czterech osób, kręcących się w podejrzany sposób w pobliżu pewnego terenu, oddano 6 strzałów rewolwerowych do nocnego stróża, który wezwał podejrzane osoby do odejścia. Wśród czterech podejrzanych znajdował się również skazany Sroka, którego nocny stróż poznał zupełnie wyraźnie przy jasnem świetle księżyca.

Jakkolwiek nie stwierdzono, że Sroka posiadał osobiście broń, to jednak **wiedział on o posiadaniu broni przez osobnika, który strzelał do stróża i nie złożył o tem doniesienia władzom.** Jak wiadomo, każdy, kto zaniedba takiego doniesienia, jest karany śmiercią.

Drugi stracony Raźny **posiadał rewolwer, którego jednak nie wydał. Również nieprawne posiadanie broni pociąga za sobą bezwzględnie karę śmierci.** Sroka był już poprzednio dwukrotnie karany z powodu kradzieży. Raźny zaś z powodu kradzieży i uszkodzenia ciała.

(JO) **PRZYKRE SPOTKANIE.** Przy ulicy Sebastjana 20 w Krakowie, do mieszkania Gizeli Wobilgefang starali się dostać Nowak Bolesław i Edward Wojtasik w sposób niepraktykowany przez porządnych ludzi. Niestety spotkali się z policją, która ich unieszkodliwiła i zaprowadziła na komisarjat.

(Jo) **WŁAMANIA I KRADZIEŻE.** Do mieszkania Dominika Szymusia, zam. przy ul. Mikołajskiej 20, włamano się w nocy z dnia 26 na 27 bm. przez otwarte okno i skradziono garderobę wartości zł. 600. — Z samochodu na ul. Długiej skradziono na szkodę Hilarjusza Zajdowicza z Katowic płaszcz skórzany wartości zł. 500. — Bronisławie Józefczyk, zam. przy ul. Wróblewskiego 3, skradziono z niezamkniętego przedpokoju płaszcz skórzany wartości zł. 500.

(Jo) **ZATRZYMANO DWÓCH ZŁODZIEI.** Policja zatrzymała Stolzmana Zbigniewa z Krakowa za przywłaszczenie złotych 5.500 na szkodę Tadeusza Lacha, zam. przy ul. Obożnej 13a. — Boczkowskiego Stanisława za kradzież srebrnego paska, wartości zł. 500 na szkodę Józefa Birnbauma, zam. Kraków, Podbrzezie 4.

Z Warszawy i okolicy.

Zarządzenie w sprawie wykorzystania niewyzyskanych parcel.

Pełnomocnik szefa okręgu warszawskiego zarządzeniem z dnia 22 sierpnia b. r. wezwał wszystkich właścicieli parcel niezabudowanych i niewyzyskanych pod uprawę w obrębie miasta Warszawy do oczyszczenia ich z chwastów i śmieci z terminem do dnia 15 września br.

Parcele te mają być albo obsadzone jarzynami zimowemi (późnemi), albo przygotowane do obsadzenia wczesną wiosną przyszłego roku.

W razie niezastosowania się do tego zarządzenia tereny te będą przekazane bez odszkodowania innym osobom przez Wydział Wyżywienia i Rolnictwa w Urzędzie Szefa okr. warszawskiego. Wszelkie dochodzenie pretensji z racji przekazania tych terenów jest wykluczone.

Rolniku czy masz już pierwszy numer polskiej gazety włościańskiej „Siew“

Tygodnik ten przynosi rolnikowi w treści swojej nietylko porady fachowe ale między innymi także artykuły o treści ogólnej

Co słychać w kraju. — Nasi rolnicy z Rzeszy piszą. — Rozporządzenie Generalnego Gubernatora o rejestracji plonów i rozbiórce budynków. — Nowości ze świata. — O czem każdy rolnik wiedzieć powinien. — Kącik 1000 dziwów. — 5 minut śmiechu. — Co piszą Czytelnicy do skrzynki pocztowej „Siewu“ (Kraków skr. pocztowa 554).

Zamówienia na prenumeraty dokonuje się wyłącznie tylko przez urzędy i agencje pocztowe
Cena prenumeraty miesięcznej tylko 1 Zł.

Z URZĘDÓW

Stanisław Łapuszek, Komornik Sądu grodzkiego w Rozwadowie, dnia 12 sierpnia 1940, sygn. Km. 728/37. **OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.** Komornik Sądu grodzkiego w Rozwadowie, mający kancelarję w Rozwadowie, w budynku sądowym, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 8 października 1940 o godz. 12** w Sądzie grodzkim w Rozwadowie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu następujących nieruchomości: 1) realności lwh. 364 gminy Majdan Zbydniowski, Franciszka Woźniaka i Marji Woźniakowej własnej, obszaru 1 mórg 880 sążni, pole orne; 2) realności lwh. 405 gminy Majdan Zbydniowski, Franciszka Woźniaka własnej, obszaru 428 sążni, na której stoi dom mieszkalny, stodoła, stajnia, 2 szopy, studnia; 3) realności lwh. 610 gminy Majdan Zbydniowski, Józefa Chełuka, syna Zofji, obszaru 1.106 sążni, pole orne. Nieruchomości powyższe położone są w gromadzie Majdan Zbydniowski, gminy zbiorowej Zbydniów, powiat tarnobrzeski, zaś księgę hipoteczną mają urządzoną w Sądzie grodzkim w Rozwadowie. Nieruchomości te oszacowane zostały następująco: 1) realność lwh. 364 na kwotę 8.919 zł.; 2) realność lwh. 405 na kwotę 6.939 zł.; 3) realność lwh. 610 na kwotę 1.269 zł. Cena zaś wywołania wynosi: ad 1) w kwocie 5.351 zł. 46 gr.; ad 2) w kwocie 4.163 zł. 40 gr.; ad 3) w kwocie 761 zł. 40 gr. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości: ad 1) w kwocie 891 zł. 90 gr.; ad 2) w kwocie 693 zł. 90 gr.; ad 3) w kwocie 126 zł. 90 gr., oraz zezwolenie odnośnego starosty powiatowego na nabycie nieruchomości. 2424k

Zgubiono

na trasie Katowice—Kraków **1 teczkę z książkami i pijamę** oraz **1 damski nesesor**, w którym znajdowała się bielizna i przedmioty toaletowe. Oddać lub zgłosić za dobrem wynagrodzeniem u Stuag. Gertrudy L. 8, II piętro. 30682

TEMPO
BEZWONNY WOSK W PROSZKU DO PODŁÓG i LINOLEUM
WYRÓB FABR. DOBROLIN

Deski — króciaki
grub. 12, 20 i 26 m/m około 5 wagonów dostarczy
B. ŁOBOCKI I SKA
Kraków, Warszawska 31a. — Telefon 115-55. 30782

Zdrój siarczany Swoszowice
koło Krakowa, kolej, poczta, telefon na miejscu, telefon Kraków 137-60. Kąpiele codziennie od 7—19. Restauracja zdrojowa. Pokoje zł. 3.—. Pełne utrzymanie, obsługa łącznie z kąpielami od zł. 12.—. 2246k
Zarząd Komisaryczny.

Sprzedaż

ROWERY damskie i męskie sprzedaje po cenach fabrycznych Fma STEYR PUCH, Kraków, Sławkowska 6, oficyny. 29691

PARCELĘ Borek Fałęcki, Zabłocie, okazyjnie sprzedam. Starowiślna 21, m. 8. 30447

MOTOCYKL sprzedam tanio: Kazimierza Wielkiego Nr. 82. 30492

JADALNIĘ nowoczesną, stan i wykonanie pierwszorzędne, — sprzeda: Stara Olsza, Wolności 40. 30699

WILLA komfort, o siedmiu pokojach, — stajnie, garaż, w mieście, — zł. 80.000. Parcela tysiąc sążni, tuż za miastem, zł. 35.000. Wiadomość: Dębniki, Barska 8, Skład węgla. 30298

SPRZEDAM samochód Chevrolet limuzynę 4-cyl., stan pierwszorzędny, gumy nowe. Kraków, Plac Zgody 11. 30396

„UNDERWOOD“ i inne maszyny do pisania sprzeda tanio firma „Adler“, Marka 25. 30356

BIELSKI materjał damski płaszczowy, jesienny, sprzedam. Kochanowskiego 2/2. 30495

OKAZYJNIE do sprzedania 2 nowe bryczki, 1 wóz deskowy lekki. Wiadomość: Kraków - Ludwinów, Konopnickiej 71. Pracownia kowalska. 30700

JADALNIĘ palisandrową, 11 sztuk, sprzedam: Krótka 10/7. 30711

MOTOR elektryczny — 3×220 V. 3.5 K. M. Siemensa — sprzedam. Botaniczna 6/3. 30671

Różne

ZAKOPANE Bristol, Hotel-pensjonat, pięknie położony. — Idealne warunki wypoczynkowe. 2375k

ELEKTRYCZNA KOPJOWNIA PLANÓW. kopjuje szybko, punktualnie. — Kraków, Sławkowska 11. 28445

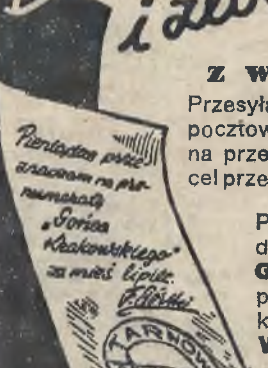
DR. MISTELSKI spec. chorób kobiecych, przyjmuje: Mikołajska 9. 29294

Centrala chemikalji „Jarod“ Tarnów Tertila 39

Tanie KNOTY
z surowca niemieckiego do lamp naftowych wszelkich rozmiarów, każdą ilość dostarcza Zarząd komisaryczny
F-my E. WACHS i S-ka
Kraków, Lwowska 2.
Żądać prospektów! 30718

ESENCJE LEMONIADOWE
rumowe, pasty oranżadowe — oraz barwniki dostarcza biuro sprzedaży fabryki esencyj
HEINRICH HAENSEL
Kraków, ul. Straszewskiego 12

Denerwujesz i złościsz się na nas z własnej winy

Przesyłając nam przekazem pocztowym pieniądze, napisz na przekazie wyraźnie na jaki cel przeznaczone są pieniądze.

Przekazując pieniądze do wydawnictwa Gońca Krakowskiego posługuj się pocztowym kontem czekowym Warszawa 658

Pamiętaj jednak na przekazie zawsze zaznaczyć na jaki cel kwota ma być zużyta

Prosimy o wyraźne i czytelne wypisywanie treści ogłoszeń.

Pomyłki wynikłe z powodu niewyraźnego i nieczytelnego pisma nie będą uwzględniane.

»Serce gazeciarza«

Obrazek.

— Goniec krakowski!... Goniec!...

Znana melodja nazwy dziennika rwie się z ulicy. Wibruje wydłużonem przeciąganiem ostatnich zgłosek, natrętnie wdziera się w uszy, obija o ściany domów, wpada w otwarte bramy, wciska się wszędzie...

— Goniec krakowski!... Goniec!...

Dudnienie bosych nóg po kamieniach chodnika, człapanie nagich stóp po skropionym asfalcie jezdni...

Jeden... drugi... trzeci... dziesiąty...

Cała chmara ich biegnie, wymachując białą połacią dziennika, krzycząc w niebogłosy, co sił w piersiach...

— Goniec krakowski!... Goniec!...

Oczy rozwichrzone, rozwiane czupryny, szybki oddech piersi i ten, o — jakże dużo mówiący pęd!...

Byle przed innymi, byle prędzej, byle pierwszy!

— Hej! tam... „Goniec“.

Zadyszana figurka zatrzymuje się na moment w biegu. Wyrywa z pod pachy wprawnym ruchem jeden egzemplarz, potem szybki ruch ręki do kieszeni i dalej! W drogę, na przełaj, na złamanie karku, dalej i dalej, na same krańce miasta!

Skwerek przed Wydawnictwem opustoszał. Zgnieciona trawa — to jedyny wymowny świadek popasu kolporterów, przed biegiem w ulice miasta, po zarobek groszowy, po „ich zarobek“, rycerzy młodocianego fachu gazeciarskiego, nieodłącznej całości fizjognomji miasta, jego rozgwaru i życia...

Tam jeszcze, u wyjścia, stara kobiecina wiąże sznurkiem stos rozpadających się gazet i mruczy pod nosem, ot tak, z nawyku:

— A żeby też które pomogło człowiekowi!... Gdzie zaś!... Leci jak zwarjowane, źróbki zatracone... A ty się morduj! Ot, młode nogi...

Wokoło niej już cicho... Rozbiegli się dawno... Każdy na swoją część miasta lub „swój“ posterunek...

Ona tylko po kioskach niesie. Gdzie jej tam do nich teraz!

A oni napełniają już miasto codzienną symfonią wrzawy, zmieszaną z turkotem motorów, dzwonkami tramwajów, syrenami aut...

— Goniec krakowski!... Goniec!...

Mają odrębną, swoistą organizację, odrębne swe prawa i przywileje. Jest tam i arystokracja zawodowa, jest i plebs, są jak wszędzie niebieskie ptaki i „kanciarze“. Tych ostatnich sporo.

Bo otworzy taki na chybił-trafił w biegu gazetę i w kronice drobnym drukiem wyczyta: „nieudały zamach rabunkowy“ albo „nieszczęśliwy wypadek przy pracy“, a już na całe gardło wydziera się:

— Straszne morderstwo z napadem! — lub, ile mocy mu starczy w krtani, obwieszcza:

— Okropny wypadek robotnika!

Takiego uczy się dosadnie, że blagą niedaleko zajdzie, bo klient oszukany, raz drugi nabrać się nie da, a tak powstaje szkoda, boć awet w wypadku prawdziwej sensacji, obojętnie minie gazeciarza, nie wierząc w wykrzykiwane okropności.

Arystokracja gazeciarzy — to stare wygi, wyrostki pod wąsem niemal, co psychologię przechodnia znają jak własną kieszeń i wiedzą kiedy temu lub owemu bez próżnego zachodu dziennik podsunąć, a prócz tego powagą mocnej pięści najruchliwsze punkty na wyłączny użytek opanować potrafili.

Wracającemu szybko z teczką z biura koło 3-ciej godziny do domu panu w średnim wieku — podawać dziennika i biec za nim nie warto. On go ma już oddawna w kieszeni. Woźny mu przyniósł. Przeczytał prawie cały. Dokończy po obiedzie. Tamtemu, też nie. To „kawiarniarz“... Obejdź takiego z pogardą! On, ile jest gazet, przy „pół-czarnej“ codziennie przeczyta, a tobie zarobić nie da!

Albo kobiecie ofiarować dziennik do kupna! Prędzej się za babą z kalafjorem w garści obejrzy lub kapeluszem na cudzym łbie zainteresuje, niż gazetą! To dobre dla nowicjuszy!

Plebs — to ci młodsi, słabsi... Gorsze mają miejsca i mniej znajomości ludzi.

Ale wszyscy razem tworzą pewną zamkniętą w sobie kastę społeczną — mają swój honor i szanują się wzajemnie. Rzadko tylko do starć przychodzi... I to nie ze szelmostwa...

— Goniec krakowski!... Goniec!...

— Odstąp się, bo no!...

— Ale! Jaki ci! Odstąp!... Zaraz odstąp!

— Te...! Bo w zęba! Wyrywoj! Tu ino ja!

— A niby odkąd?

— Od zawsze! Ten róg i do trzeciej latarni moje! ani tyćko nie wlaźniesz! Już wisz?!

— Rozumuję!... Goniec krakowski! Goniec!

— Pokąd mnie ręka nie unosi — odwal!...

— Ale, — kozoku! Goniec krak...!

— A naści, mamine dziecko! Wołałem: Odstąp!

Odgłos uderzenia, jakieś odszarpnięcie się i potem cichy, stłumiony płacz...

— Widzisz, ślimoku nieobeznany! Jeszcze stoisz? Nie becz mi tu, szczeniaku! Tam se kucnij! Ślamaz!

— Czemu ty chłopcze płaczesz? Daj no Goniec!

— Kiedy on mi nie da tu sprzedawać... uuu... uuuu...

— Bo to panie szanowny, mój plac... Ja se nie dam gości odbijać...

— Aleś ty starszy... masz więcej sprzedanych... Popatrz, przecie to młodszy kolega twój... Jaki mizerny... Co on ci tam odbije! I tak już kończysz... Zbiłeś go, on może głodny...

— Te... jak ci tam po chrzcie? Wabisz się...?

— Józiek..

— Nie rypioj! Skąd-eś przyganioł?

— Z Grzegórzeckiej!

— Toś aż mnie włazić musiał? Gadaj!

— Dużo tu idzie... muszę do czwartej sprzedać... później nie wpuszczą...

— Gdzie?

— Do śpitala...

— Poco? Dyrektor-eś od krajania?

— Matkę mam... u Bonifratrów!

— Co ci? Matka leży? Na co?

— Na wnątrze...

— Dużo was?

— Ja, brat młodszy i siostra...

— Najstarszy-ś?

— Pewnie!...

— A ile ci?

— A za tydzień ósmy rok!

Gwizdnięcie przez zęby.

— A „stary“? Czemu znów rypisz?

— Umarł na nyrki w te ostre zime... ociec...

— Tak mi śpiwoj!... Od kiedy sprzedajesz?

— Dzisiok drugi dzień...

— Stasiek mi mów... A osusz se rękawem ślepie... Dawaj pół gazet! Tu se stajał będziesz od jutra! Ja po drugim rogu za murem!... No, nie becz już, bo jak cię!... Dawaj że mi połowę, bo z mojemi już... Zawołam ci... A jak by ci kto krzywdę robił — to ino krzyknij!

— No to bier... Stasiek...

— Goniec Krakowski!... Gonieeec!...

Mają swe wybryki, swe wady i złości — mają osobliwy swój honor i zawodową nieustępliwość nikomu — ale wśród zmiennych radości i smutków zawsze zwycięża ich wielkie, poczciwe serce...

St. Kraśliński (Kraków).

Wolne posady

STENOTYPISTKA
polsko - niemiecka, stenografja polska konieczna, od zaraz potrzebna. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 30511". 30511

KUCHARKI
pierwszorzędnej, dobrze reprezentującej się, około lat 30, poszukuję. Zgłoszenia Grottgera 12 — godz. 2—4. 30545

MONTERÓW
zdolnych wodociągowych i centralnych ogrzewań — przyjmie Firma Muller-Jędrzejowski, — Długa 38, Kraków. 30162

FRYZJER
męski, młody, potrzebny zaraz: — Filarecka 2. 30703

PANNA
uzdolniona, znająca język niemiecki, potrzebna jako ekspedjentka zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30719".

KASJERKA,
bufetowa potrzebne — niemiecki, wysokość kaucji. Goniec Krakowski. Kraków. „Nr 30655". 30655

POSŁUGACZKĘ
przyjmę: Dunajewskiego 3, m. 24. 30643

UCZCIWA
i dobrze ułożona osoba, potrzebna do zajęcia się gospodarstwem domowem u samotnej osoby. Asnyka 7/3, godzina 13—15. 30644

SŁUŻĄCEJ
młodej, uczciwej z poleceniami do wszystkiego poszukuję. Ujejskiego 10, II. p. m. 6. 30675

FRYZJER
męski potrzebny zaraz, gwarancja. Kraków, — Jul. Lea 141. 30672

DZIEWCZYNĘ
do wszystkiego, przyjmę. Starowiślna 21, m. 8. 30728

SŁUŻĄCA
z gotowaniem — starsza potrzebna: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 30742". 30742

LEKARKI-DENTYSTKI
celem współpracy poszukuje — pierwszorzędny technik. Własny kompletny gabinet w Krakowie wyrobiona klientela. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 30731". 30731

KUCHARZA
chętniej kawalera lub ordynarję poszukuję 1. IX. tylko długoletniemi świadectwami dworskiemi. Odpisy świadectw przesłać: Szymon Karski, Włostów Opatów Kielecki. - Nieuwzględnione bez odpowiedzi. 30733

PAŃ
Panów — inteligentnych poszukują — Zakłady Chemiczne Argon Warszawa, jako sprzedawców na raty — pierwszorzędnego wynalazku taniego opalania mieszkań — prowizja pensja: Powiat Rzeszów, Łańcut, Dębica. Zgłoszenia osobiste Rzeszów, Sokoła 4 m. 5. 2425k

POSZUKIWANA
młoda pani ze sfer towarzyskich do towarzystwa i zarządu domem osoby samotnej. Prowincja Kieleckie. Wymagane wykształcenie. — dobre warunki zewnętrzne. Oferty — życiorys możliwie fotografja: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 2452k". 2452k

FRYZJERSKIEGO
pomocnika dobrego męskiego, przyjmę. Kraków, Batorego 1 Fryzjer. 30723

Posad poszukują

CUKIERNIK
siła pierwszorzędna, poszukuje posady. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30256". 30256

MAGISTER FARMACJI,
były długoletni właściciel apteki, poszukuje posady, zarządu. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr 30384". 30384

DZIEWCZYNA
do wszystkiego, zna gotowanie, poszukuje pracy na stałe lub jako dochodząca. — Wiadomość: ulica Krupnicza 14, m. 13, u P. Ciepielowy. 30641

MŁODA,
inteligentna Wielkopolanka szuka posady z samodzielnem prowadzeniem gospodarstwa domowego. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 30663". 30663

PANIENKA
po gimnazjum — pisząca na maszynie, szuka jakiejkolwiek pracy. Zgłoszenia: Szkoła Siedliska, poczta Bobowa koło Stróż. 2426k

PO
maturze gimn., władająca niemieckim, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. — Goniec Krakowski Kraków „Nr 30726". 30726

W TARTAKU
posady — kierownika, zastępcy, ew. prowadzenia działu poszukuje inżynier - leśnik siedmioletnia — praktyka w tartakach państw. Zgłoszenia z podaniem warunków: — Goniec Krakowski Kraków „Nr 30762". 30762

WYJADĘ
na wieś do dzieci jako wychowawczyni (język franc.), chętnie pomogę w zajęciach domowych. Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków — „Nr 30669". 30669

BUCHALTERKA
znajomość maszynopisma, stenogr. polskiej — jęz. niem. poszukuje odpwiedniej pracy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków, „Nr 30674". 30674

Kupno

GENERAL-GOUVERNEMENT
kompletne serje i wszelkie inne znaczki pocztowe kupuje „Filatelia" — Kraków, Długa 14. 30779

SYPIALNIĘ, JADALNIĘ
kupię. Kopernika 8/4. 30756

KUPIĘ
zaraz jadalnię i kuchnię — oraz siatki z materacami. — Oferty: Goniec Krakowski Kraków „Nr 30766". 30766

KUPIĘ
materace włosienne z wolnej ręki Długa 7. — m. 1. 30751

KUPIĘ
piec Dauerbrand i skrzynię na popiół. Zgłoszenia: Pańska 6, m. 1. 30681

PERFUMERJĘ
lub drogerję kupię Krakowie. — Sędziszów Kielecki, Pawelski. 30645

FILATELIŚCI!
Sprzedaż, kupno, wymiana, komis: „Mundus", Rynek 37. 30419

BAŃKI,
blaszanki od 5 litrów, szczelnie zamykane, kupuje Krakowska Miejska Kasa Targowa, Rzeźnicza 33. 30579

KUPIĘ
lodownię pokojową i piekarnik gazowy w dobrym stanie. — Wiadomość: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30648" 30648

UBRANIE
ciemne, średnie, eleganckie, kupię. Kraków, Bonerowska 1, m. 2 30687

DOM
blisko śródmieścia 18—22 ubikacyj — kupi natychmiast Agencja „WISŁA" Kraków, Pierackiego 5. 30773

KUPUJĘ NOSZONĄ GARDEROBĘ
obuwie, bieliznę, płacę najwyższe ceny; Kraków, Starowiślna 54, IV. piętro, mieszkanie 20, front Przychodzę do domu bez zobowiązania. 30770

GARDEROBĘ
męską, deszczowce 38, kupuję. Starowiślna 21, m. 8. 30730

KUPIĘ
urządzenie sklepu. Perfumerja, Galanterja Skład papieru. Oferty: Goniec Krakowski Kraków „Nr 30724". 30724

SZAFĘ
na rzeczy, krzesełka, kupię. — Goniec Krakowski Kraków „Nr 30741". 30741

KUPUJĘ
perskie dywany, płacę najwyższe ceny. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 30774" 30774

SZYBKO
i dobrze sprzedaję oddaną w komis odzież jesienną i zimową Sklep Komisowy Gołębia 10. 30758

KUPIĘ
patefon, kilim, dywan, płaszcz, ubranie, futro, maszynę — Szlak 43/7. 30783

PATEFON
walizowy z płytami kupię gotówkowo — lecz okazyjnie: Mikołajska 6, I piętro (4). 30529

KUCHENNE URZĄDZENIE
natychmiast kupię. Rynek gł. 39, II p. m. 4. 30561

BECZKI
nowe i używane, w dobrym stanie, mocne, zakupi większą ilość „Universal" Starowiślna 28. Tel. 129-37. 2335k

SAMOCHÓD
ciężarowy, tylko dobry stan, 7—8 ton, kupię. Zgłoszenia: Agencja Siemianowskiego, Zakopane, — pod „742". 2414k

KUPUJĘ
noszoną garderobę, płacę najwyższą cenę: Sklep narożny, Józefa 22. Na żądanie przychodzę do domu. 30246

POMPĘ
elektryczną z motorem krytym, o wydajności około 1.5 m³ na godzinę, kupię. Zgłoszenia: pl. Łokietka 24. 30483

LEICĘ,
model 1939 lustrzany, w dobrym stanie, kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 30161". 30161

PIANINO
lub krótki fortepian kupię okazyjnie. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 30446" 30446

PSÓW
miłośnik kupi młodego, czarnego dobermana. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30691" 30691

TAPCZAN,
szafę trójdzielną, stół, krzesła kupię. Szujskiego 1, m. 6. 30368

PŁASZCZ,
futro damskie koloru czarnego — kupię. — Oferty z dokładnym opisem wraz z podaniem ceny kierować: Hotel Grand, pokój 37. 30386

SKLEP
spożywczy, cukierniczy, papierniczy kupi na raty solidny kupiec ze Lwowa. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30707" 30707

KUPIĘ
piękną, nowoczesną jasną jadalnię, dywany. — Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30713". 30713

CHROMATYKĘ
dobrą, lub mały akordeon kupię okazyjnie. Grodzka 23, dozorczyni 30716

KUPIĘ
nowe generałki numer 40. Wiadomość: Długa 14, m. 1. 30604

KUPUJĘ
noszoną garderobę męską, damską i bieliznę: — Starowiślna 80 — sklep. 30179

WYCZÓŁKOWSKIEGO,
innego doskonałego malarza obraz kupię. Oferty z ceną: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30291" 30291

KUPIĘ
garnitur klubowy (materjał, skóra) okazyjnie, tylko w dobrym stanie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 30659". 30659

MEBLE KUPUJEMY, PRZYJMUJEMY
na skład do komisowej sprzedaży: Hala Meblowa, Wiślna 4 30764

KUPIĘ
ubrania, futra, błamy, kołdry, koce, aparaty fotograficzne, zegary ścienne i inne rzeczy: — Sklep kupna i sprzedaży, — św. Krzyża 7.. 30120

PSA
asowego rocznego kupię. Zgłoszenia: Kraków, Michała Stachowicza 14, m. 1. 30141

JADALNIĘ SYPIALNIĘ, GABINET kupię natychmiast. Rynek gł. 39, II p. m. 4. 30562

Sprzedaż

ROWERY
sprzedaż: skład ulica Dominikańska 3, m. 7. I. p. Kraków. 30560

SPRZEDAM
lub wydzierżawię 180 morgów pszenno - buraczanej ziemi. Zgłoszenia przyjmuje Bar. ul. Basztowa 18. 30393

HURTOWA
sprzedaż **BATERYJ ŁATAREK, ŻARÓWEK** — „Centra", Dajmon. Znicz, Hella, Prąd i inne. Żarówki „Osram" Bukowska Janina, Kraków. Gołębia 5. 30642

PIĘKNY
kredens pokojowy, szafę białą z lustrem i urządzenie sklepowe sprzedam: Grodzka 39/I, m. 1. 30646

GAZĘ
jedwabną, oryginalną szwajcarską, **PASY** wiel. błądzie i gumowe oraz wszelkie przybory młyńskie dostarcza: Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. 30590

UBRANIE
wizytowe jasne, patefon kieszonkowy, **PIANINO** koncertowe, obraz „Jaxa", zegarek „Zenit": Karmelicka 17/9. 30508

PIANINO
zagraniczne krzyżowe, płyta metalowa — sprzedam: Długa 31, m. 13. 30603

UBRANIE
czarne, suknię sprzedam: Florjańska 32, m. 22 30679

LOKATA
kapitału! 444 sążni pola za Cichym Kącikiem. Przy komasacji 4 do 6 parcel. — Wiadomość: Bronowice Małe, Zarzecze 66. 30680

WILLA
dziewięcioubikacjowa, Kraków, 2 garaże, ogród. Cena 80.000, — w tem długoterminowa 30.000. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 30683". 30683

FUTRO
źrebcowe amerykańskie, maszynę przekłuwającą wzory, sprzedam: Bonifraterska 3/3 30690

KAMIENICĘ
nowobudowaną, pełnokomfortową, dochodową, 110.000. Kamieniczkę piętrową, nową 40.000, — sprzeda „Lokata" Kraków. Łobzowska 4. 30757

SMOKING
nowy do sprzedania. Ujejskiego 10, II. p. m. 6. 30676

ŚLICZNĄ
zastawę Mosera, cyzelowaną, 12 osób, elektrolnę, kryształy kolorowe, lodownię — sprzedam. Dunajewskiego 6/18. 30725

URZĄDZENIE
sklepowe 27 dużych szuflad — sprzedam. Wiadomość: Radziwiłłowska 10, — parter. 30792

SPRZEDAM
zakład fryzjerski Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30640". 30640

WILLA
nowa, komfortowa, solidna, dwurodzinna, ogród, cena 50.000 zł. — (Osiedle). — Kulczyk Karol, Kraków, Stara Olsza Wolności 54. — telefon 133-03. 30708

OKAZJA! MOTOCYKL
Sarolea, 125 cm, prawie nowy, rejestrowany sprzedamy: ul. św. Gertrudy 16, m. 3, godz. 12—15. 30710

KUPCOM,
odsprzedawcom wysyłamy za zaliczeniem hurtowo: Gerlacha noże, pary stołowe nierdzewne, łyżki, scyzoryki, musaty, cęgi itp. — platery: — Dom Towarowy, Warszawa, Wilcza 29A-3. 2423k

ZAKOPANE
willę stylową, umeblowaną, ogród sprzedam — zamienię. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 30720". 30720

SREBRNY
lis piękny do sprzedania: Jul. Lea 12b/8. 30654

SPRZEDAM
dwie **SZAFY SKLEPOWE.** Starowiślna 4/2. 29848

FORTEPIANY, PIANINA
największy wybór, ceny przystępne, długoletnia gwarancja — w fachowym składzie fortepianów **BOLOŃSKIEGO,** Kraków. Grodzka 40, telefon 114-65 2420k

FORTEPIANY OKAZYJNE
wielki wybór — Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej, Kraków, Sławkowska 4. 2422k

SINGERA
maszynę krytą — sprzedam. Krowoderska 39, m. 10. 30776

SPRZEDAM
ubranie, kołdry, koce, futra, błamy, prześcieradła, kilimy, gramofony i inne rzeczy: — Sklep kupna i sprzedaży, św. Krzyża 7. 30082

PARCELĘ
budowlaną sprzedam — dzielnica XVII. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 30647". 30647

MŁYŃSKIE
maszyny, przybory wszelkiego rodzaju dostarcza Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. 30418

MASZYNĘ
w dobrym stanie Singer, damską, sprzedam: Pędzichów 13/I, m. 13. 30656

FORTEPIAN
Bösendorfer, długi, do sprzedania: Karmelicka 46/17. 30657

SPRZEDAM
pianino, szafę, serwantkę, zegarek „Cyma" męski: Garbarska 5/1. 30658

FRYZJERSKI
zakład komfortowy sprzedam zaraz: — Kraków, Starowiślna 57. 30684

BECZKI i FASKI
dostarcza ze składu
RUDOLF GURNIAK
Kraków, Mikołajska 8, II. p.
30771

FUTERKO
jasne trzyćwierciowe damskie 350 zł, — męskie czarne 500 zł — sprzedam. Szlak 43/7. 30784

OKAZYJNIE
sprzedajemy — wszelką garderobę, pościel, futra, dywany, kilimy, maszyny, galanterję, meble, oraz wszystkie przedmioty powszechnego użytku — również kupujemy. Sklep Komisowy „Centrokomis", Kraków. Grodzka 9. 30759

KAŻDĄ
ilość **WORKÓW ZBOŻOWYCH** dostarcza Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Jedność", Kraków, ul. Reformacka 3. telefon 111-13. 30505

KIT
szklarski jakość przedwojenna — tanio do nabycia. Kraków — Siemiradzkiego 21/3. 29252

OTOMANĘ,
umywalnię komp. i inne rzeczy sprzedam: Zamenhofa Nr. 9, m. 5, I p. 30688

DESKI
gruszkowe 2 m. kub. suche, — sprzeda stolarnia Kraków, Kościuszki 36. 30564

BOJLERY, ZBIORNIKI żelazne, pocynkowane, kotły, — skrzynie na popiół, konstrukcje żelazne, wykonuje: Zakład Wyrobów Żelaznych. S. Kaszycki i Syn, Czarnowiejska 6. 30606

ŻELAZKA KUCHENKI od zł. 50.—, **WENTYLATORY,** suszki do włosów, numeratory, telefony, szamotki do kuchenek elektrycznych oraz artykuły elektrotechniczne poleca firma — „ŻAR", — Sławkowska 11, podwórze. 30777

„IKAROS"
nowootwarte Biuro Filatelistyczne, Kraków, — Florjańska 30. — sprzedaje, kupuje znaczki polskie, zagraniczne, nowości. Zamiejscowym wysyła cenniki. 30116

PARCELA
73 sążni przy ul. Kobierzyńskiej, kompletne okucia do pieców kuchennych z szabaśnikami, — drzwiczki chrom. i nikl. belkowe do pieców pokoj. Lady sklepowe z oszkleniem i marmurem. Starsze drzwi i okna. Do zabrania piasek z pod fundam. i rumowisko. — Wiadomość: J. Wojtusiak, Kraków, — ul. Plac Zgody 10. 30714

MATERJAŁY BUDOWLANE
flizy, posadzki, kafle, rury kamionkowe, betonowe, gips, trzcinę, papę itp., oraz worki papierowe poleca: — Biuro Dostaw Materjałów Budowlanych: Stan. **RZEGOCIŃSKI,** Kraków, Szpitalna 36. 30778

MASZYNA
do pisania nowoczesną, w używalnym dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Siemiradzkiego 14, II p., Przybyłomski, od 16 do 18. 30793

DUŻA
lampa solux, oryg. (Hanam), obrazy. Grodzka 60, m. 8, II p. 30800

MASZYNA
walizkowa, duża, pisarska: Sławkowska 19/3. 30522

BŁAM
sprzedam: Juljusza Lea 20a/4. 30698

SPRZEDAM
cegłę całą i połówki, fura 3 zł. Rynek Główny 30, w podworcu. 30797

HALA MEBLOWA KOMISOWA,
Wiślna 4, parter poleca wszelkie używane meble!! 30763

PATEFON WALIZOWY
z płytami sprzedam: Mikołajska 6, I. piętro (4). 30772

JADALNIĘ
nowoczesną okazyjnie sprzedam. Wiadomość „Salon Antyków" — Rynek 24. 30768

ODKURZACZ „AEG."
nowy okazyjnie do sprzedania — firma „Żar" — Sławkowska 11, podwórze. 30735

DO SPRZEDANIA
wyjątkowo piękne urządzenie z galanteryjnego sklepu. Kraków, Prądnicka Nr. 4, Płoszaj, od godziny 11—13. 30737

ELEKTRYCZNE
kuchenki, żelazka różnej wielkości — ceny niskie. „Światłomotor" św. Jana 13. 30740

TELEFONY DOMOWE
automaty schodowe, suszki do włosów, poleca firma „Żar", — Sławkowska 11, podwórze. 30734

PŁASZCZ
zimowy czarny, duży, płaszczyk granat uczennicy, kostjumy — beige granatowy, buciki damskie zamsz 36. Florjańska 32/16 - oficyna. 30744

SPRZEDAM
świecznik kryształowy, porcelana na 12 osób, dywaniki ręczne — antyczne, komoda, biurko. — Szpitalna 9, I A. 30678

MASZYNĘ
Singera krawiecką piętnastkę, sprzedam. Krowoderska 21/1. 30212

SPRZEDAM
samochód ciężarowy półtoratony rejestrowany, w dobrym stanie. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 30786". 30786

FUTRO
perskie łapki, męskie wydra amerykańska sprzedam. Szlak 43/7. 30785

MASZYNĘ
pierścieniową Singera sprzedam: Kielecka 30. mieszkanie 4, Osiedle 30709

Matrymonialne

PRZYSTOJNA,
inteligentna, muzykalna, dobrego domu, nauczycielka, lat 36, pozna pana na stanowisku, chętnie wdowca. Cel matrymonialny. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30461" 30461

KAWALER
lat 27, posiadający zakład fryzjerski, — pozna młodą kobietę z gotówką dla powiększenia zakładu, cel matrymonialny. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30721". 30721

Lokale

POKÓJ
z piecem kuchennym (śródmieście) wolny. Biuro Zleceń, Majewski, Krowoderska 41. 30796

NOCLEGI
czyste, łazienka. Wenecja 5/1. 30677

DO WYNAJĘCIA
duży pokój parter na biuro, — blisko poczty. — Goniec Krakowski Kraków „Nr 30673". 30673

3-POKOJOWE
umeblowane lub bez — łazienka, poszukuje Polak, zaraz. Czynsz pewny. Zgłoszenia: Molski, Anczyca 5. 2428k

SKLEPU
z małem mieszkaniem w ruchliwej dzielnicy — potrzeba. Oferty proszę do Gońca Krakowskiego Kraków — „Nr. 30732". 30732

BIUROWY
lokal, 2 lub 3 pokoje, w pobliżu śródmieścia, poszukiwane od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków. „Nr. 30799". 30799

NOCLEGI
Marka 20/12. 30788

MIESZKANIE
1 pokój z kuchnią oraz pokój z piecem kuchennym, w Bronowicach Małych — zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Szopena 34, m. 8. 30790

WOLNE MIESZKANIA
zgłaszajcie bezpłatnie! Centrala Mieszkaniowa „FIDUCIA", — Florjańska 15. 30791

NOCLEGI
Szewska 7/8. 30243

NOCLEGI
czyste: Wielopole 5/5. 30436

NOCLEGI
solidnym: Krowoderska 55/1. 30692

POKÓJ
kawalerski umeblowany: Dębniki 9, m. 5. Do oglądania między 1—5. 30694

JASNEGO
pokoju do nauki, najchętniej bliżej śródmieścia, poszukuje Polka. Zgłoszenia: Agencja, Sienna 12, „Spokój". 30701

DOM
w Łagiewnikach (2 mieszkania 1 pokój z kuchnią) z ogrodem, wynajmę. Wiadomość: Kraków, Friedleina 13, m. 8. 30722

POKOJU
umeblowanego dla 2 osób, w pobliżu ul. Asnyka, poszukuję. Zgłoszenia: Asnyka 3, m. 3. 30755

DWÓCH,
trzech pokoi z komfortem poszukuje kulturalna rodzina. Anczyc, Zwierzyniecka 2. 30712

SKLEP
przy Parku Krakowskim (na owocarnię lub podobne) do wynajęcia. Wiadomość: Gontyna 8. 30717

POKÓJ
umeblowany, łazienka dla jednego pana, wynajmę. — Kraków, Prażmowskiego 43, m. 9. 30649

DO
wynajęcia od 1 września pokój niekrępujący, — komfort, łazienka, oraz ewentualne użycie kuchni: ul. Nowowiejska 24, m. 13, oglądać 6—8. 30651

NOCLEGI
przyjezdnym: — Kraków, Wielopole 24/4. 30660

PRZEJEZDNYM
pokój niekrępujący: Pierackiego 23, m. 1. 30661

POKÓJ
umeblowany wraz użyciem kuchni, dla jednej lub dwóch osób, zaraz do wynajęcia. Podzamcze 14, m. 9. 30662

POSZUKUJĘ
pokoju z kuchnią lub jednego pokoju z piecem kuchennym, zapłacę czynsz na parę miesięcy z góry. Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 30738". 30738

POKOJU
umeblowanego z kuchnią lub bez w Podgórzu od września poszukuje aptekarz. Pośrednictwo dobrze wynagrodzę. Zgłoszenia: Podgórze, Brodzińskiego 1. Apteka. 30535

NOCLEGI
Starowiślna 12/16, II p., oficyna. 30622

MAŁŻEŃSTWO
poszukuje pokoju z używalnością kuchni, — przy kulturalnej rodzinie — także przedmieście. Zgłoszenia: „Par", Kraków. Rynek 46, „Solidni". 2417k

MIESZKANIA, POKOJE
Karmelicka 17 — zgłaszajcie bezpłatnie: Ropski, Szachowski. 30300

NOCLEGOWY,
niekrępujący pokój — śródmieście: Krupnicza 14/5. 30341

1—4 POKOJE
centrum oddam na biura, mieszkanie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków, „Nr 30342". 30342

NOCLEGI
wygodne. Florjańska 3/8. 30352

UMEBLOWANE
1 lub 2 pokoje komfortowe, gabinet, sypialnia poszukuje kawaler na stanowisku. Pośrednictwo wynagrodzę. Zgłoszenia: — „Eris", Dunajewskiego 2. telefon 116-96. 30372

MIESZKANIA NIEUMEBLOWANE,
umeblowane wynajmujemy natychmiast. Zgłoszenia wolnych mieszkań przyjmujemy bezpłatnie: Najstarsze Biuro Szachowska, Jagiellońska 10. 29733

POKOJU
1 lub 2, umeblowanego, czystego, słonecznego, poszukuje urzędnik niemiecki. — Zgłoszenia: Skrytka pocztowa 159 Kraków. 30685

CZYNSZ
za rok z góry dam za mieszkanie 5 ubikacyj, najchętniej w domku lub willi z ogródkiem, w okolicy ulic Lea, Kaz. Wielkiego, Mazowieckiej lub Małych Bronowicach. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 30135" 30135

Nauka i wychowanie

SZKOŁA HANDLOWA W JAROSŁAWIU
Wpisy wakacyjne. Żądajcie prospektów.. 1964k

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO
udziela pedagog metodą oxfordzką: Długa 5, m. 6. 30272

LEKCJE
fortepianu najnowszą metodą. Krupnicza 14/5 30340

RUTYNOWANA
nauczycielka udziela lekcyj gry na fortepianie. Aleja Mickiewicza 33, m 5. 30695

KONC.
Kursy kroju i szycia Józefina, Kraków, ul. Warszawska 4. Nowe kursy 2 września. System Wortha. Opłaty przystępne. Gwarancja wyuczenia. Świadectwa. Wpisy codziennie od 10 do 7 wieczór. 30417

„STRÓJ"
Koncesjonowana Uczelnia kroju, szycia i modelowania w Krakowie ul. Konarskiego 32 (koło Parku Krakowskiego) rozpoczyna nowe kursy 3 września. Informacyj udziela się od 10—13 godz. 30760

MARCZEWSKIEGO
akademicki kurs niemiecko - polskiej stenografji (języka), maszynopisma. Rynek 9. 30789

NIEMIECKIEGO
wyuczę każdego w trzech miesiącach gwarantowanie, 1 zł godzina pojedynczo, zbiorowo. Ulica Jabłonowskich 7, m 4. 30780

RUTYNOWANY
nauczyciel (lka) języka niemieckiego, z dobrą metodą, poszukiwani. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 30665". 30665

Różne

DLA JANKI.
Karp prosi o adres. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 2429k".

LEKARSKO-
dentystyczny gabinet. Pierackiego 25, godziny 10—1, 3—7. Bezbolesne usuwanie zębów. — Niezamożnym ulgi. 30781

AUTO CIĘŻAROWE
kryte 5-tonowe, może przewieźć w tych dniach towar z Warszawy do Krakowa. Zgłoszenia: Kraków XIX, Al. Daszyńskiego — Orlicki, — Tel. 17-888. 30798

SZYK! WYGLĄD! SWOBODĘ!
da Ci tylko Pracownia Krawiecka Podoleckiego, Zyblikiewicza 5. klatka 3. Kraków, powierzając wykonanie kostjumu, płaszcza, ubrania. Również przerabiam, nicuję, odświeżam, prasuję. Dla przyjezdnych ceny zniżone. 30775

OBIADY
1.80 zł., śniadania, kolacje. — Kawiarnia, Marka 27. 30381

WCZORAJ
dnia 27 sierpnia, zgubiłam na tandecie dowód osobisty i metrykę urodzenia na nazwisko Helena Rozalja Jabłońska — za wysokiem wynagrodzeniem proszę o zwrot: Szkoła drewniana, Miodowa 38, — u p. Spisowej. 30689

MASZ GOTÓWKĘ?
Chcesz przystąpić do rentownego interesu? — Goniec Krakowski Kraków „Nr 30769". 30769

TADEK!
Odbierz paczkę z listem od matki. Przysięgam na Julka, że nie potrzebujesz się niczego obawiać. Chcę tylko do Was. — Napisz list. Nie wezmę rozwodu. Zostanę w K., szukam pracy. Elżbieta. 2427k

UNIEWAŻNIAM
zgubiony dowód osobisty na nazwisko Andrzej Włoskiewicz — wraz z portfelem i pieniędzmi. — Łaskawy znalazca zechce zwrócić: — Kraków, Kremerowska 2. m. 13. 30765

UNIEWAŻNIAM
skradzioną Wochenkarte „Ausweis" Nr. 19693. Lipka Stanisław 30702

PRZEWOŻĘ
meble, towary — samochodem. — Zgłoszenia: Kraków, Rajska 4, Kapałka. 30787

PRZEJMĘ
sklep modniarski w śródmieściu lub odpowiedni lokal. Zgłoszenia: Łepkowska, Pierackiego 14. 30767

DENTYSTA
uprawniony, aryj. poznaniak, który prowadził przez wiele lat własny zakład obejmie lub wydzierżawi zakład dentystyczny w Krakowie lub okolicy, ewent. wstąpi jako spólnik. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 30745". 30745

PRZEJMĘ
tylko czystą sypialnię, tapczany, pianino inne. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 30743". 30743

PODANIA
niemieckie, tłumaczenia załatwia biuro adwokackie. Starowiślna 21, m. 8. 30729

POWODZENIE
w trudnych sprawach zapewni każdemu rada chiromantki grafologini: Wielopole 26/8, od czwartej do siódmej. 30420

NAJLEPSZĄ
trwałą ondulację, farbowanie włosów wykonuje firma „Sława", Kraków, Florjańska 17, w podworcu. — Ceny przystępne. 30414

Z KART,
pisma, ręki przepowiada najtrafniej chiromantka grafologini Wielopole 26/8, od czwartej do siódmej. 30415

BUDULEC POLSKI,
Prądnicka 18, — telefon 182-72 — sprzeda cement, wapno, gips, rury kamionkowe, flizy i drzewo opałowe. 30391

TRWAŁĄ
ondulację pierwszorzędnie wykonuję. Dalewska, św. Tomasza 16. 30639

WYDZIERŻAWIE
5 mórg pola w Krakowie. Wiadomość: Al. Słowackiego 38, m. 10, Nowakowa. 30704

UNIEWAŻNIAM
zgubioną legitymację i inne dokumenty osobiste Józef Biliński. 30706

TYLKO
słynny mistrz Wiedzy Tajemnej Jasnowidz - Psychografolog wyjaśni mroki Twej przyszłości nieomylnie! Wypadki, zdrady, miłość, zaginienia, powodzenie. Horoskopy indywidualne. Przesłać datę urodzenia, 1.50 znaczki na analizę: Szangoni, — Kraków, Szewska 7/8. 30250

UCZCIWEGO
znalazcę proszę zwrócić dokumenty, pieniądze zatrzymać. Józef Biliński. 30705

UNIEWAŻNIAMY
zagubione wszystkie dokumenty. Zofja i Bronisław Chrzan, Kraków, Lubomirskiego 19. Znalazcę wynagrodzimy. 30715

MIÓD
prawdziwy — pszczelny, leczniczy — 17 zł. kg: Kraków, Szewska 14, m. 4. 30652

KONSERWUJ
jaja na zimę w szkle wodnem: — Drogerja Komorowskiego, Długa 42. 2421k

JASNOWIDZ WISZNAPURI
znany w kraju, zagranicą, wyjaśnia zawiłe tajniki przeszłości i przyszłości (Medium). Pisemnie podać datę urodzenia. Przyjęcia: Długa 5, m. 6. 30249

PRZYJMUJEMY
różne szmatki na wyrób chodników: Tkalnia, — Kraków, Józefa 2. 30636

DNIA
26 sierpnia została pozostawiona marynarka męska na budowie przy ul. Bocznej Żmujdzka, w której znajdowały się dokumenty na nazwisko Franciszek Romanowski, Kraków, Prądnik Biały, ulica Kościuszki 20 — uprasza się przynajmniej o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. 30586

UNIEWAŻNIAM
zagubione dokumenty na nazwisko Franciszek Romanowski, dowód osobisty, licencje na przedsiębiorstwo przewozowe, zagubione dnia 26 sierpnia 1940 r. 30607

JAKO
spólnik przystąpię do dobrego przedsiębiorstwa z większym kapitałem. — Odpowiedzi należy kierować do Gońca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 30327". 30327

PODANIA
niemieckie, przepisywanie, tłumaczenia wykonuje biuro adwokackie, Sienna 7/4. 30403

INSTALUJE
światło elektryczne — dzwonki, równocześnie naprawia — koncesjonowany elektrotechnik: Armatys, Kraków, Stolarska 6. 30444

UNIEWAŻNIAM
zgubiony dowód osobisty na nazwisko Janina Siedleczko, wydany przez Gminę Prokocim. 30697

INŻYNIER
(Niemiec) załatwia szybko, pomyślnie i celowo wszelkie sprawy techniczno - handlowe i osobiste: Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 30501

DR. ANDRZEJ DZIOBA
ordynuje od 9—10 i 3—6. Choroby wewnętrzne i kobiece. Asnyka 3, Niezamożnym ulgi. 30245

JADWIGA — EDWARD SZCZEPSCY
Poznań — Gdynia, podajcie adres: Kraków, — Europejski, Walter. 30296

Wydawnictwo „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.